

Onderzoek ORV Risico-analyse

Versie november 2025

Managementsamenvatting

Het Verbond van Verzekeraars heeft onderzocht welke groepen huishoudens financieel het meest kwetsbaar zijn bij het verlies van een partner. Lukt het nog de huur of hypotheeklasten op te brengen als één inkomen wegvalt? Hoewel veel huishoudens dit goed op orde hebben dankzij spaargeld, een grotendeels afgeloste hypotheek, een overlijdensrisicoverzekering of nabestaandenpensioen, blijkt dat grote groepen een serieus risico lopen. Vooral relatief veel huurders jonger dan 40 (sociale huur en vrije sector) dreigen bij overlijden ook hun woning kwijt te raken. Ook woningbezitters zijn kwetsbaar: 36% van de eigenaren heeft géén overlijdensrisicoverzekering (of slechts één van beide partners), terwijl woonlasten vaak hoog zijn.

Bij het percentage ORV bij huurders met een partner is onderscheid gemaakt tussen sociale huur (44% verzekerd) en particuliere huur (37% verzekerd). Vooral huurders onder de 40 jaar met een partner zijn in financiële zin relatief vaak "zeer kwetsbaar", aldus het onderzoek. Dat komt omdat zij oververtegenwoordigd zijn in de particuliere huursector, waar relatief hoge huursommen gelden en vaak nog geen financiële buffer hebben opgebouwd. De prevalentie van verzekeringen is onder oudere huishoudens hoger. Het ontbreken van een financieel vangnet kan ertoe leiden dat nabestaanden zonder hulp hun woonlasten niet meer kunnen dragen. Dit vraagt om meer bewustwording bij het aangaan van huur- en hypotheekcontracten.

Deze financiële kwetsbaarheid is alleen onderzocht onder mensen met een partner en/of thuiswonende kinderen (dus niet voor overige samenwoonverbanden zoals bijvoorbeeld met ouders of andere familieleden).

Aanleiding voor afsluiten ORV is bij 58% van de bewoners van een koopwoning het afsluiten van de hypotheek, bij huurder is de aanleiding bij 22% het krijgen van kinderen en bij 20% samenwonen in een huurwoning. Respondenten onder de 40 geven als voornaamste reden om geen ORV af te sluiten dat ze er nog niet over na hebben gedacht of nog niet aan toe zijn gekomen.

Managementsamenvatting

Belangrijkste Bevindingen

Risicogroepen bij mensen waarbij beide partners of één van beide partners geen ORV heeft afgesloten:

- Geen risico: 40%
- Beperkt risico: 38%
- Hoog risico: 22%

Vooraf gezinnen met hoge woonlasten of schulden vallen in de hoogrisicogroep

ORV-dekking

Dekking neemt af met leeftijd, maar is ook laag bij jongere huishoudens (18-30 jaar heeft 59% een volledige dekking).

Financiële impact

Van de gezinnen zonder volledige dekking geeft 17% aan dat ze financiële problemen verwachten bij een overlijden.

Bewustzijn en Bereidheid

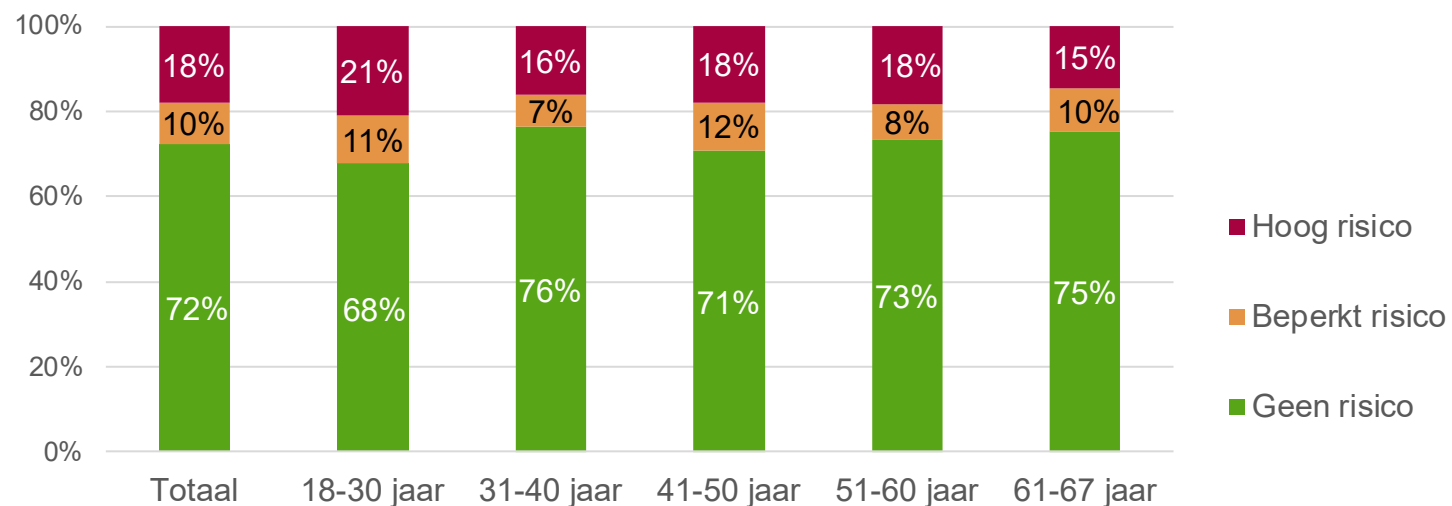
Uit gegeven open antwoorden blijkt dat zeer veel onderzoeksdeelnemers zonder extra voorzieningen zich er niet van bewust zijn dat ze hun huis kunnen verliezen als hun partner wegvalt.

Algehele Dekkingsgraad

De algehele dekkingsgraad van ORV voor de volledige steekproef bedraagt 55%.

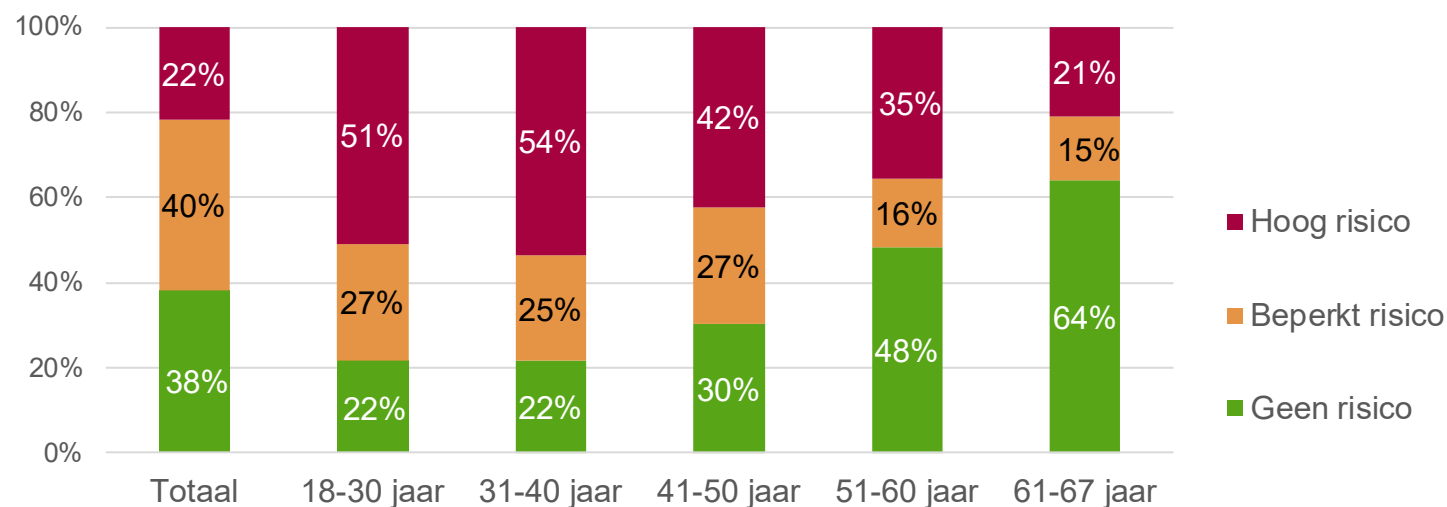
Leeftijd: Gezinnen jonger dan 40 lopen het meest risico als ze geen (volledige) ORV hebben

Totale steekproef

n=2.000

Zonder (volledige) ORV

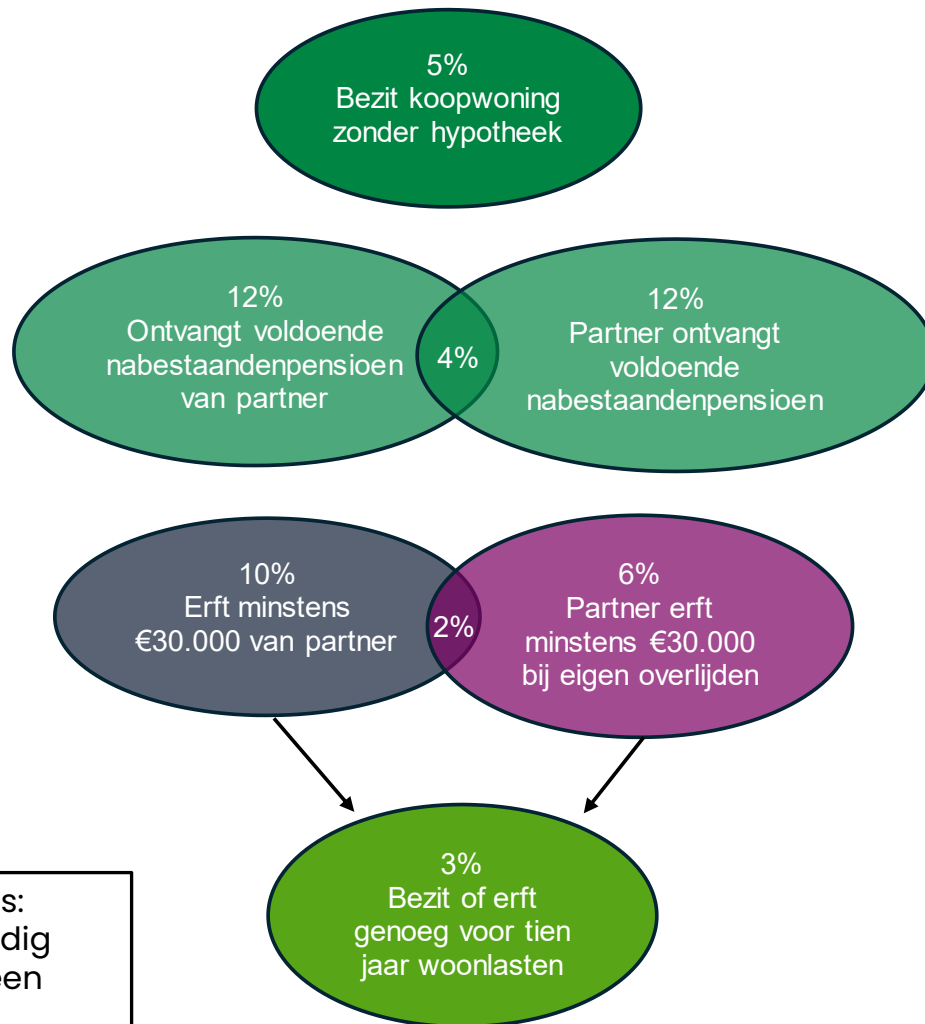

n=897

Aandeel steekproef met een ORV

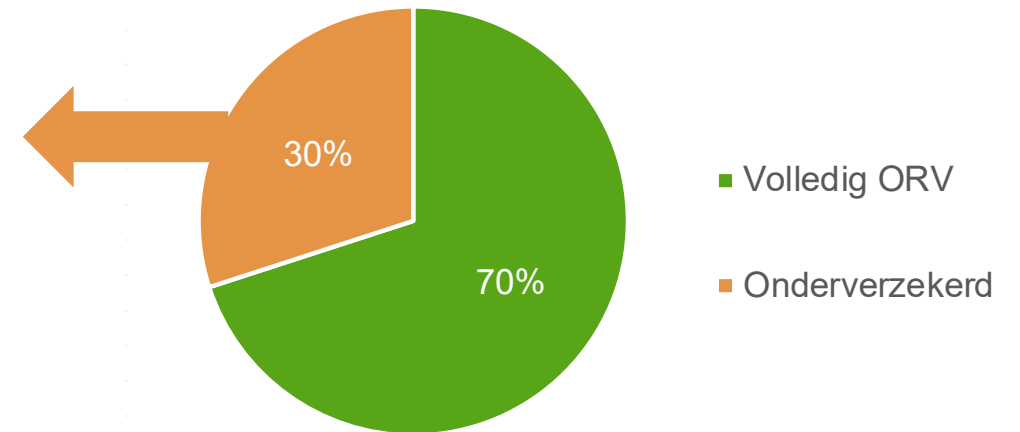

Beschermende kenmerken voor dertigers

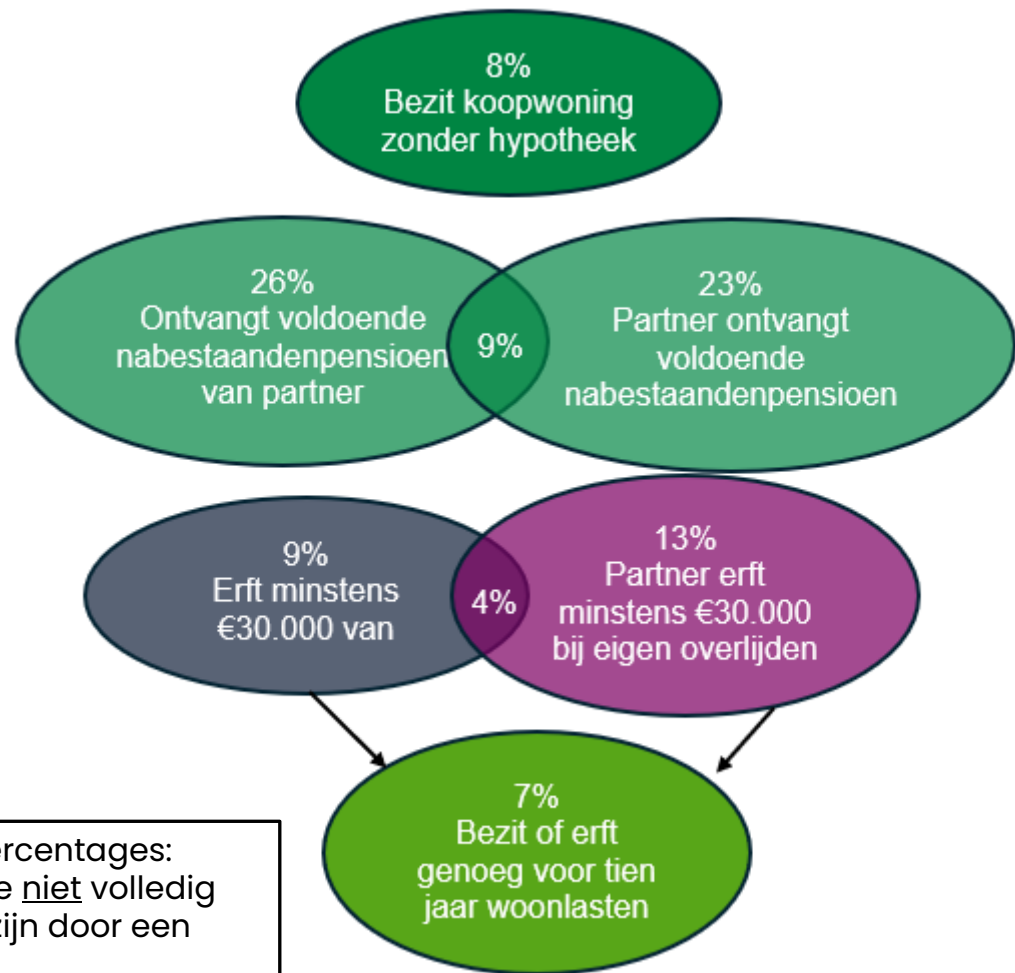

Base voor percentages:
dertigers die niet volledig
beschermd zijn door een
ORV (n=125)

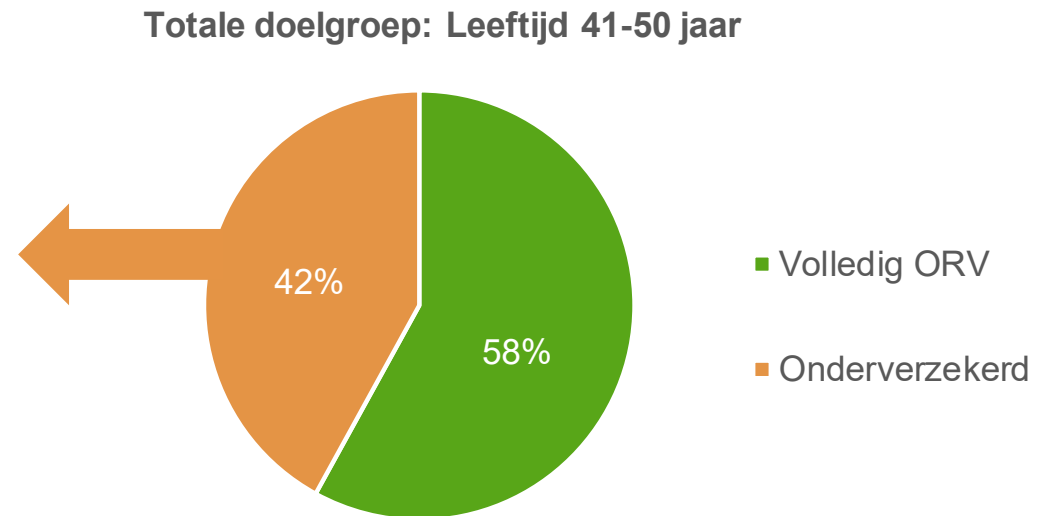
Totale steekproef: Leeftijd 31-40 jaar

Beschermende kenmerken voor veertigers

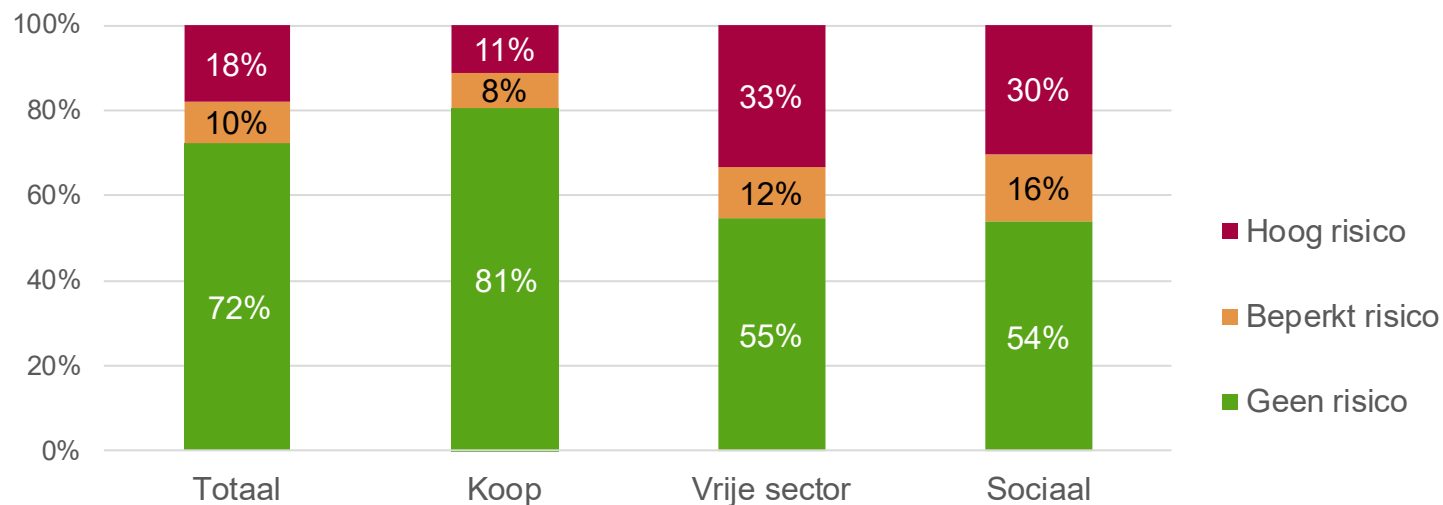

Base voor percentages:
veertigers die niet volledig
beschermd zijn door een
ORV (n=182)

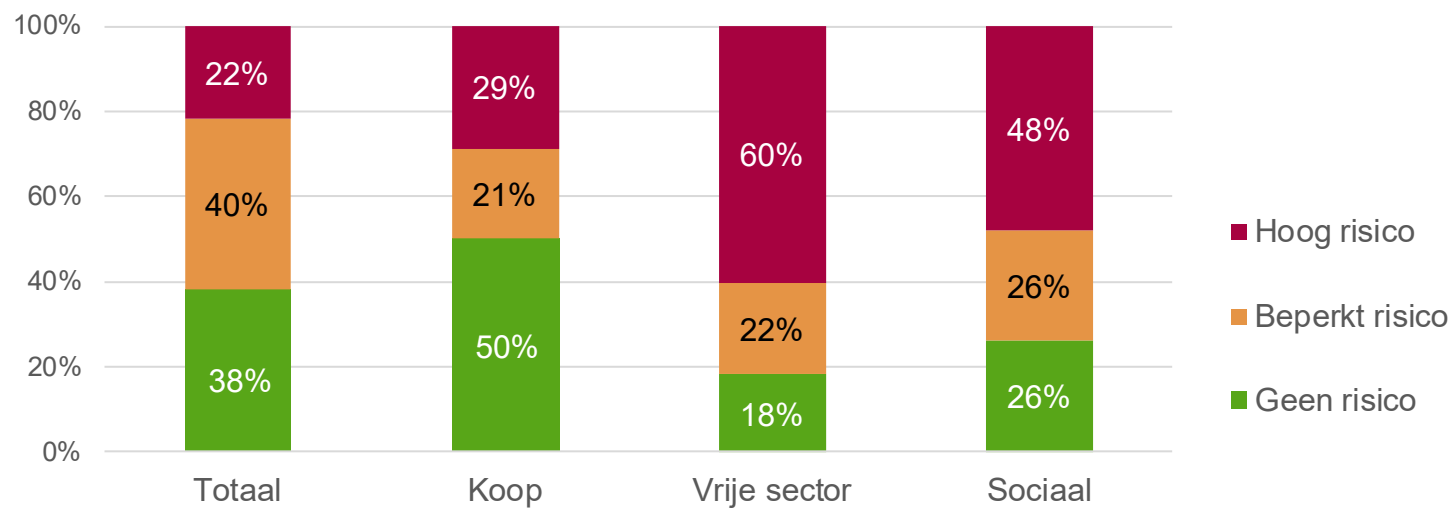
Woonsituatie: maar liefst 60% van huurders uit de vrije sector zonder (volledige) ORV valt in de 'hoog risico'-groep

Totale steekproef

n=2.000

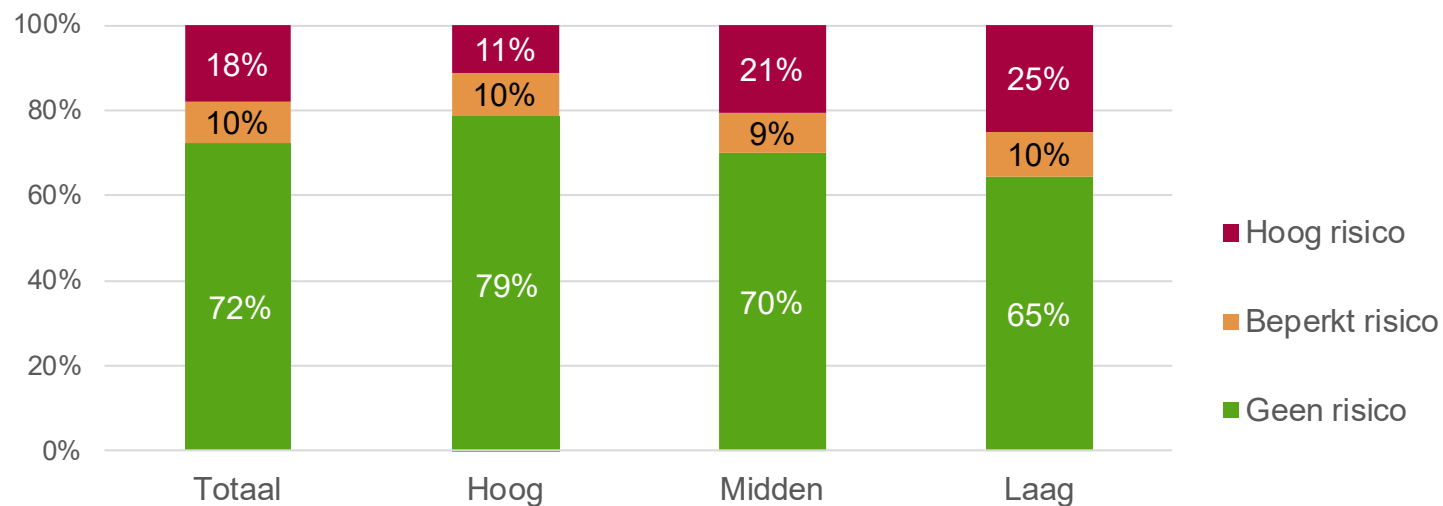
Zonder (volledige) ORV

n=897

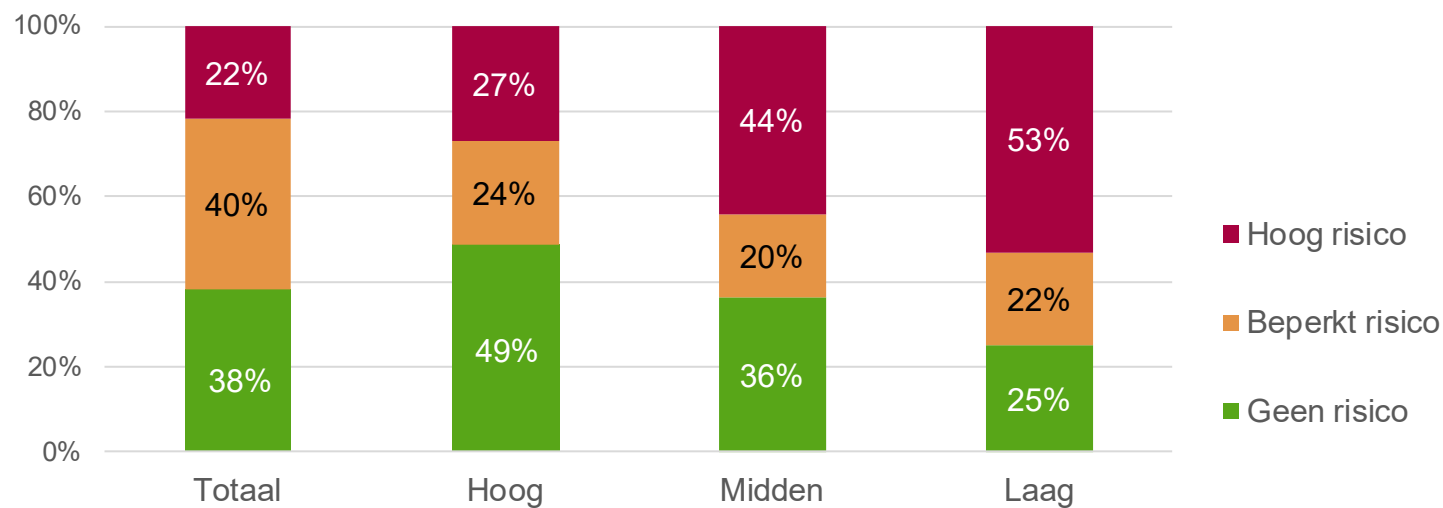
Opleiding: Laag opgeleiden (basisonderwijs, MAVO en VMBO) zijn het meest kwetsbaar zonder (volledige) ORV

Totale steekproef

n=2.000

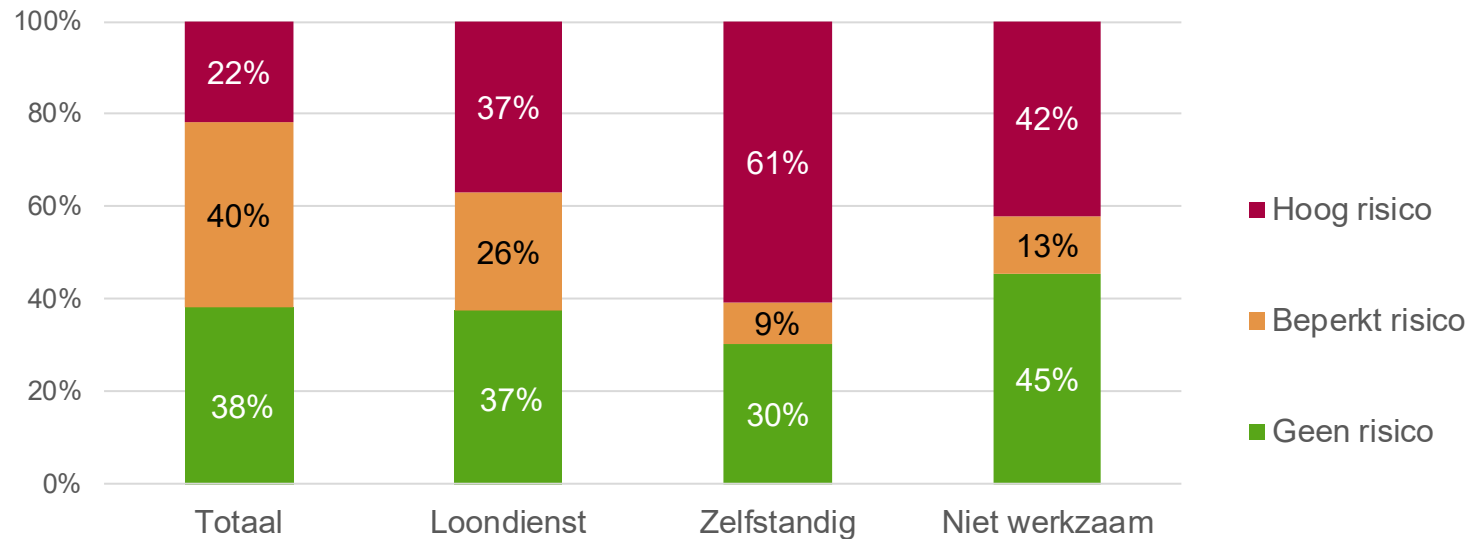
Zonder (volledige) ORV

n=897

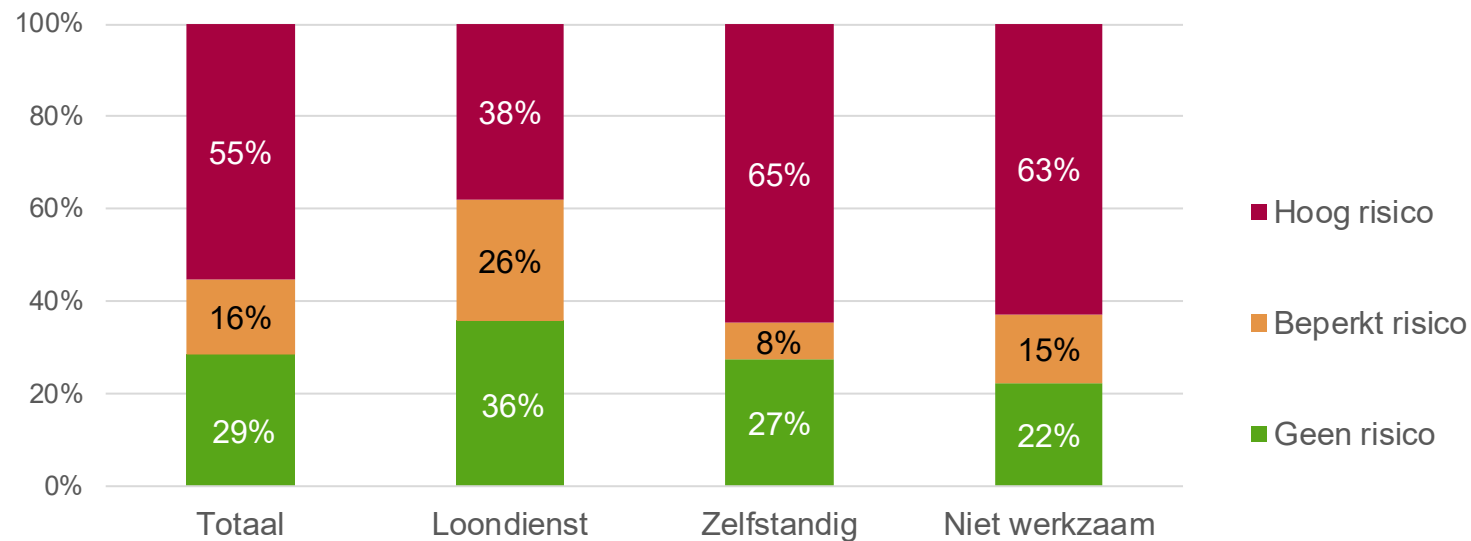
Werkstatus: Niet werkzame gezinnen lopen het meeste risico zonder ORV als gepensioneerden worden uitgesloten

Zonder
(volledige) ORV

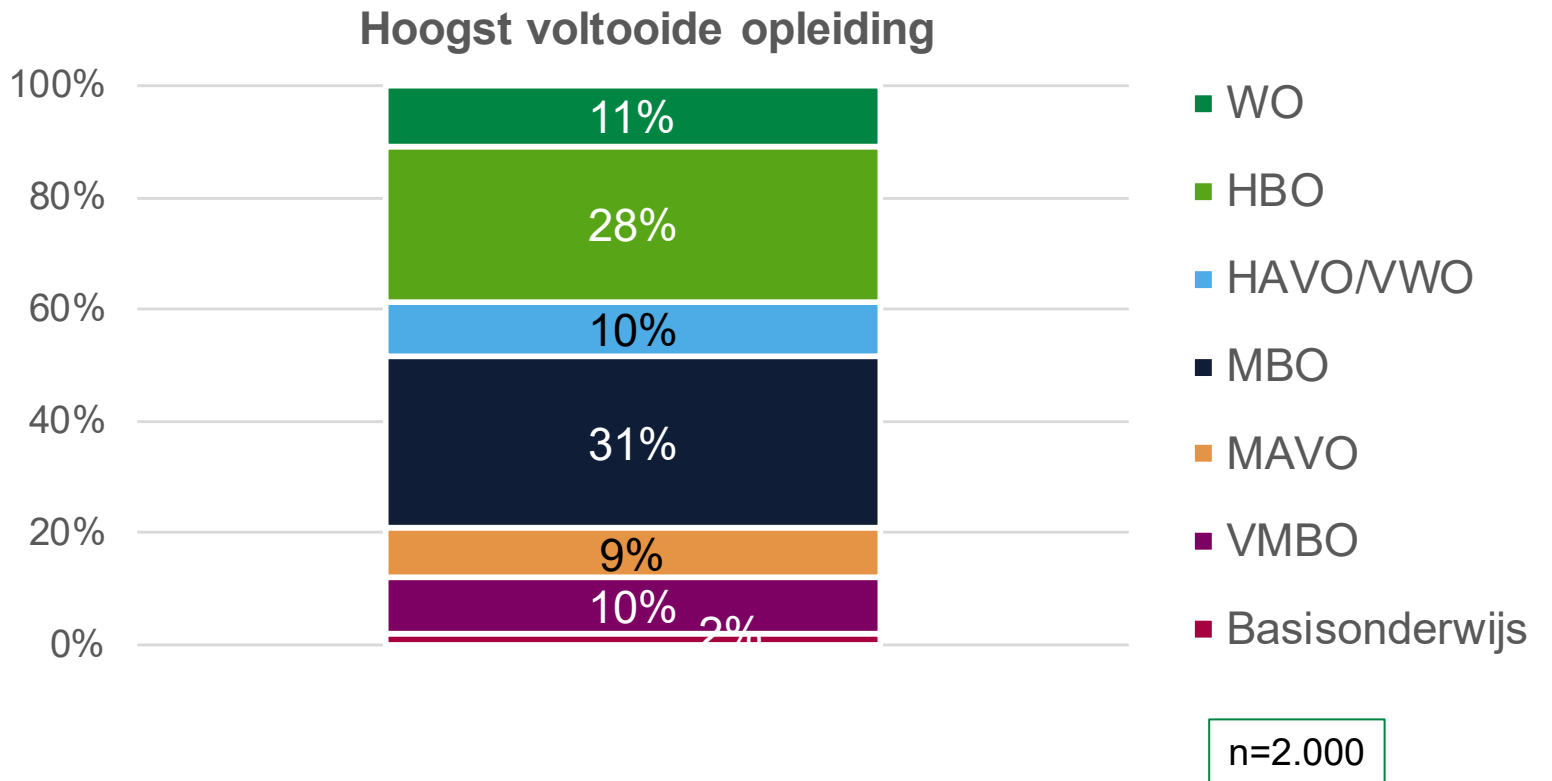
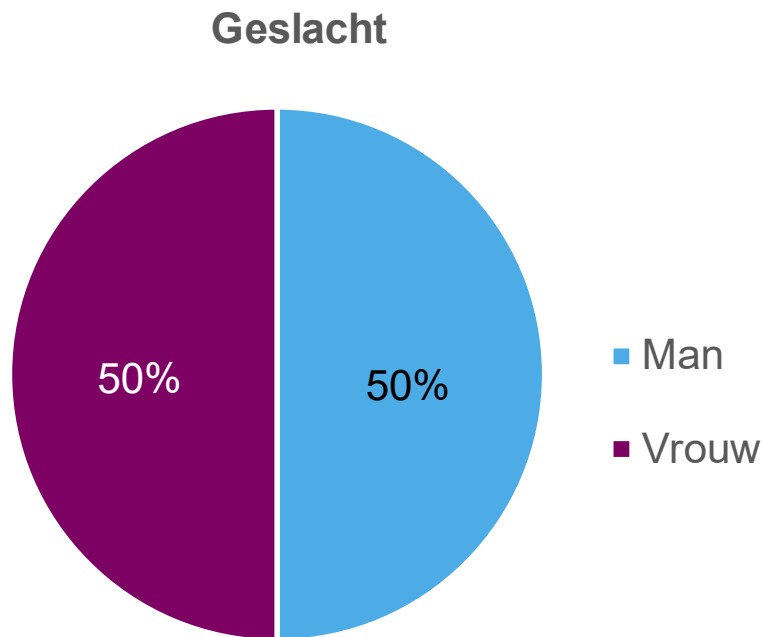
n=843

Exclusief
gepensioneerden

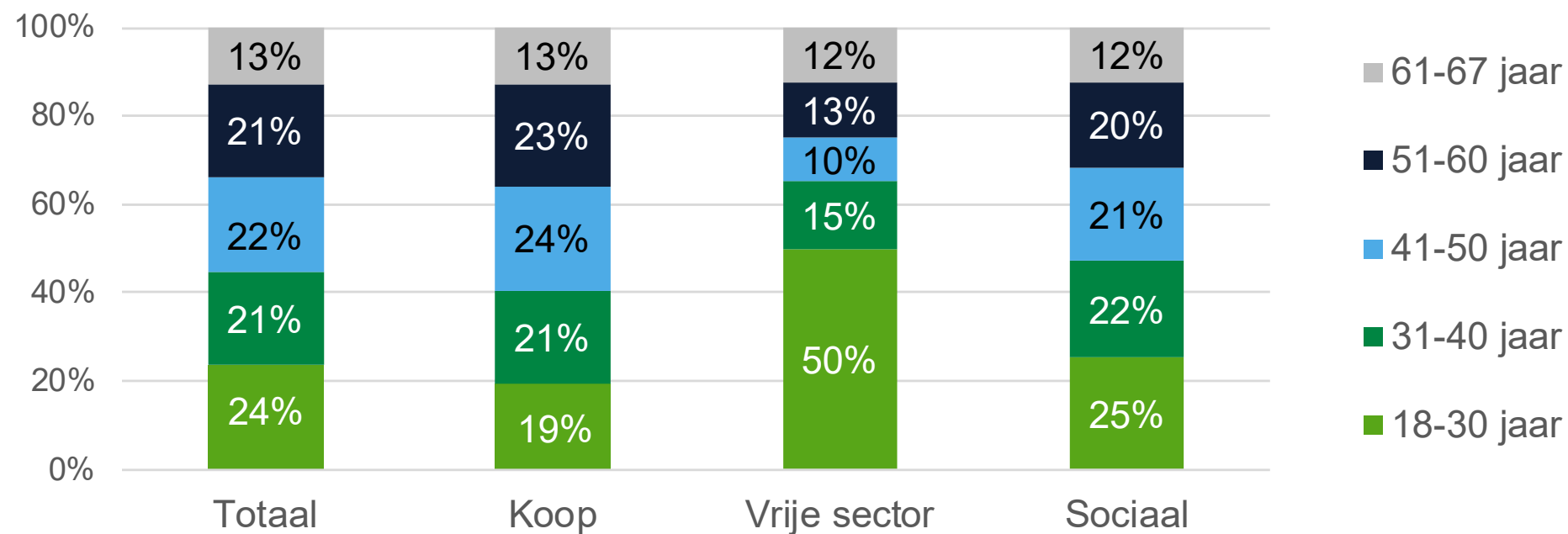
n=724

Verdeling steekproef op geslacht en opleiding

24% is 18-30 jaar oud, voor huurders in de vrije sector valt de helft in deze leeftijdscategorie

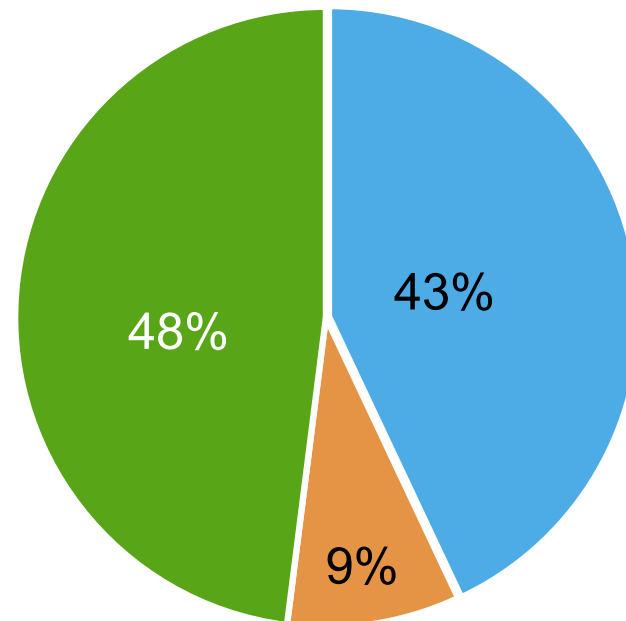
Wat is je leeftijd?

n=2.000

Mensen die alleen wonen of met overige familie of huisgenoten zijn uitgesloten van het onderzoek

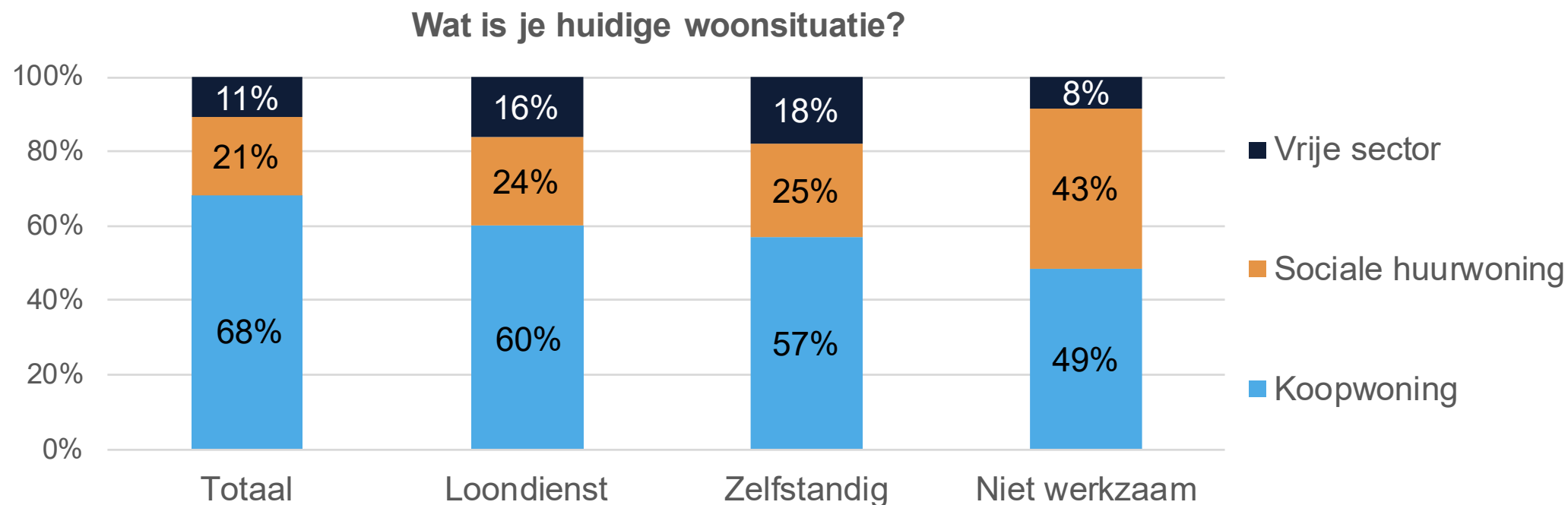
Woon je samen met iemand?

- Ik woon met mijn partner
- Ik woon met mijn kind(eren)
- Ik woon met mijn partner en kind(eren)

n=2.000

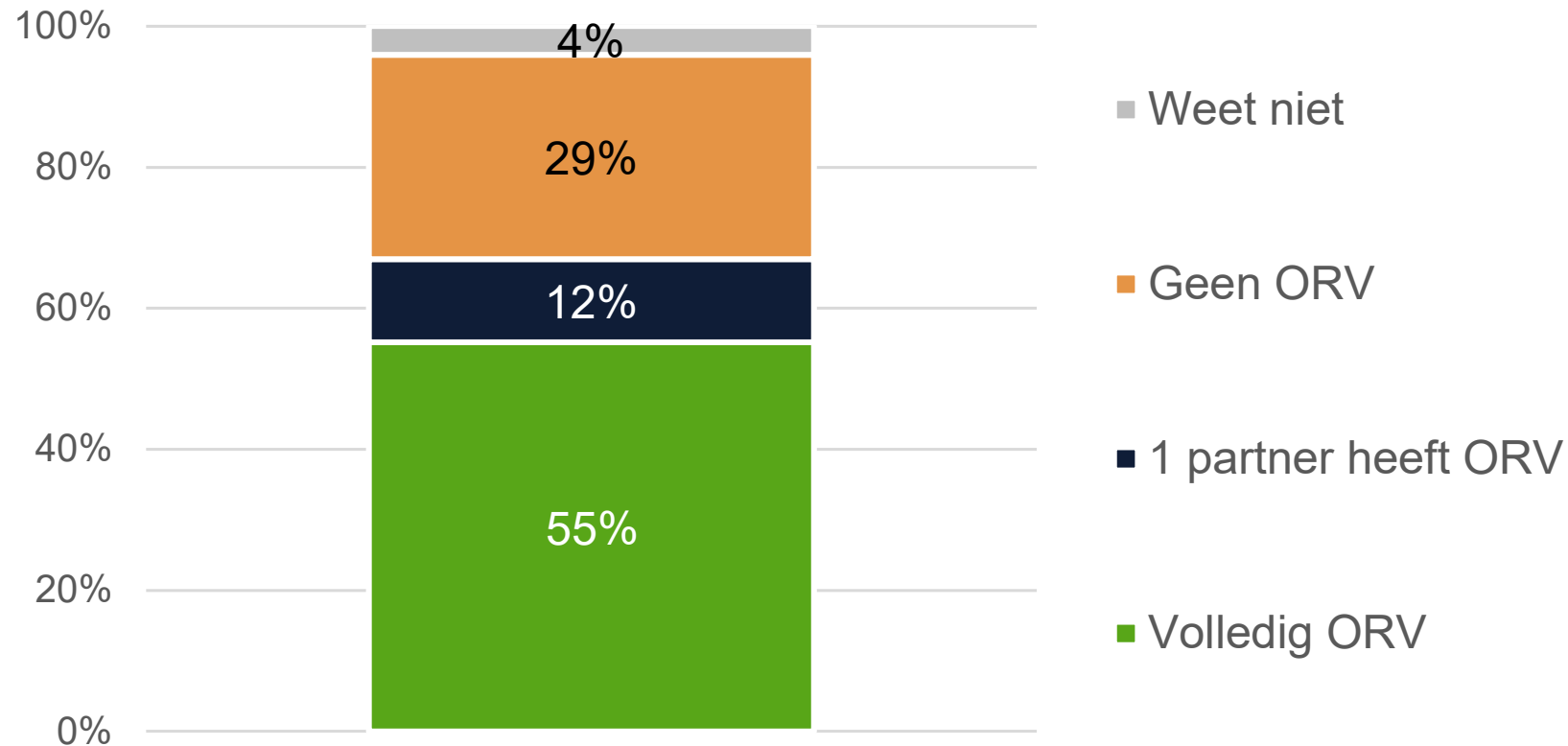
57% van de Nederlandse woningen is een koopwoning, dus kopers zijn oververtegenwoordigd in de steekproef

n=2.000

55% van de totale steekproef heeft een volledige ORV (voor beide partners in het geval van een partner)

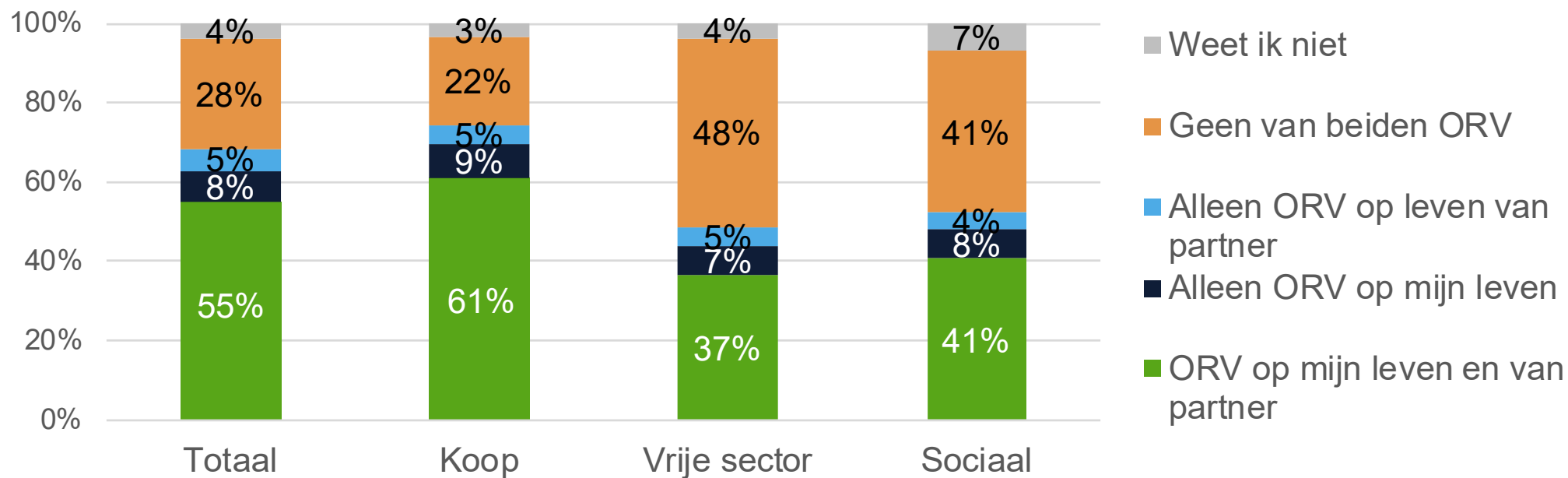
Aandeel met een overlijdensrisicoverzekering in de volledige steekproef

n=2.000

Van de samenwonenden hebben in 55% van de gevallen beide partners een ORV

Heeft jullie gezin een overlijdensrisicoverzekering afgesloten?

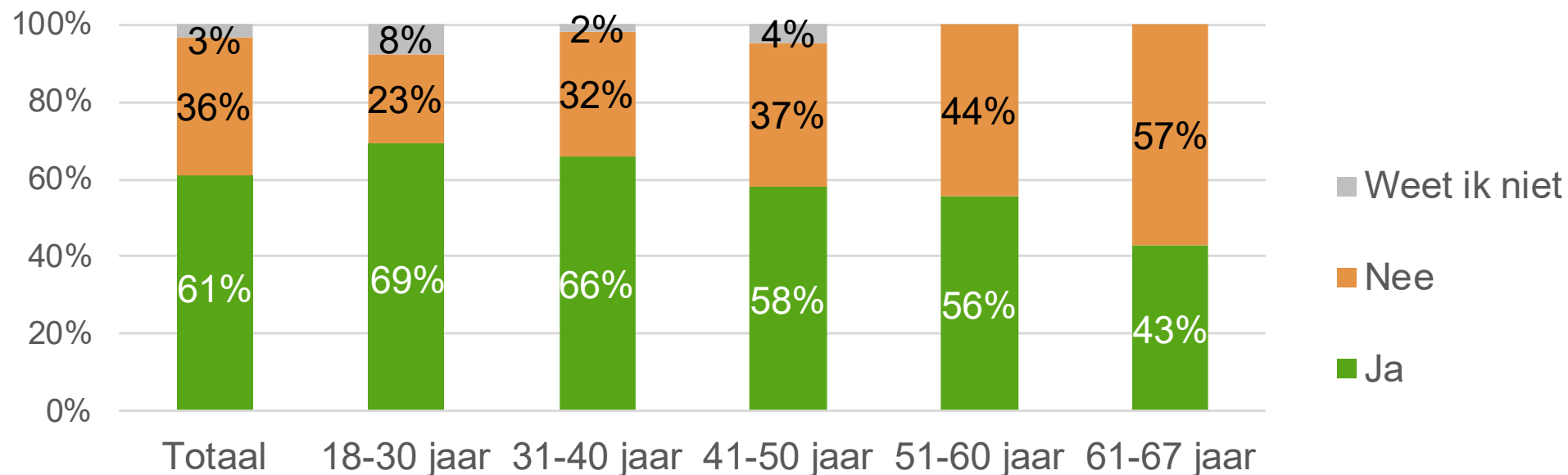

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan degenen die samenwonen met een partner

n=1.811

Van de alleenstaande ouders zegt 61% een ORV te hebben, bij oplopende leeftijd wordt dit aandeel steeds iets lager

Heb jij een overlijdensrisicoverzekering afgesloten?

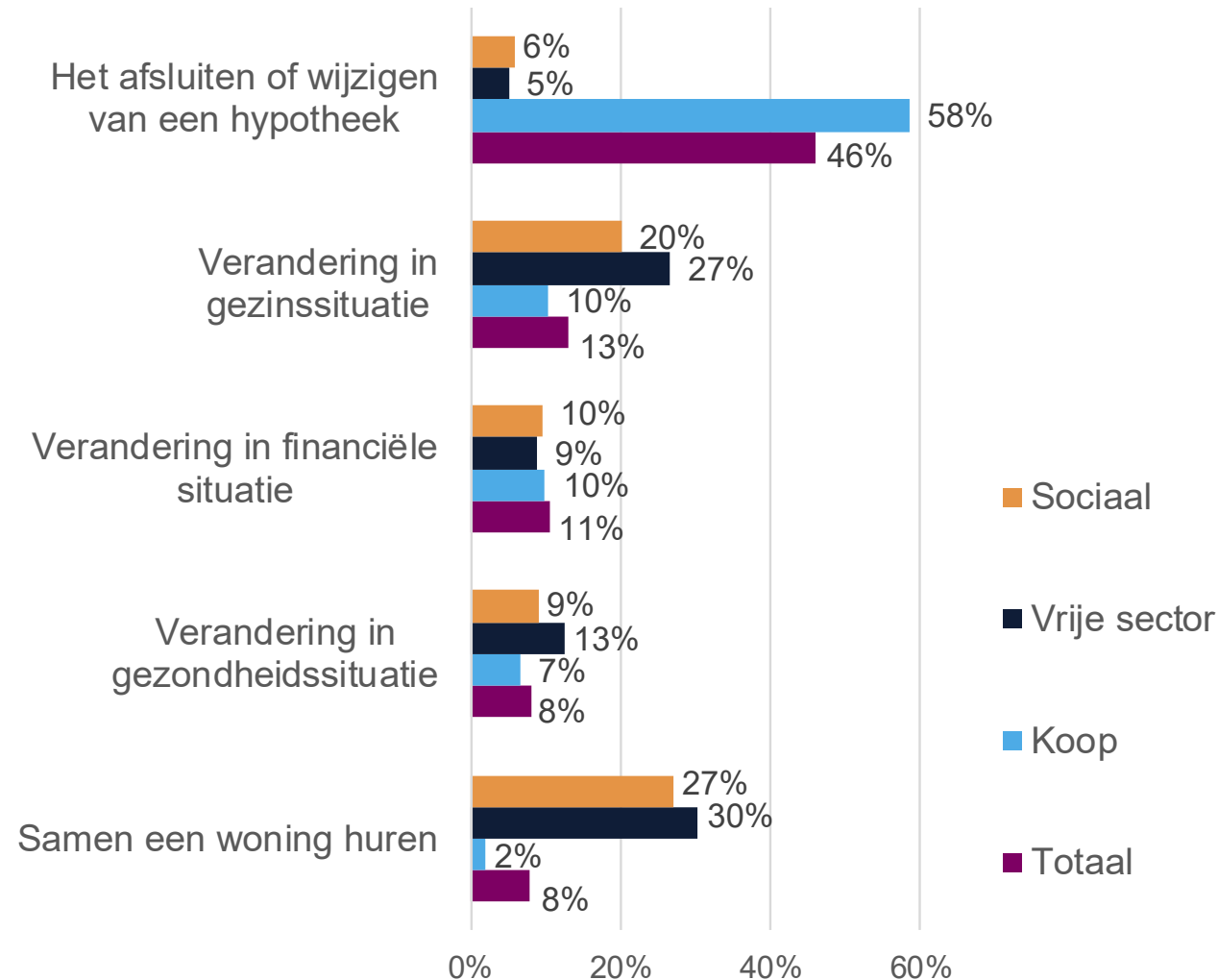

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen zonder partner

n=189

Voor huurders is de voornaamste aanleiding om een ORV af te sluiten het moment dat ze samen gaan wonen

Wat was voor jou de aanleiding om je ORV af te sluiten?

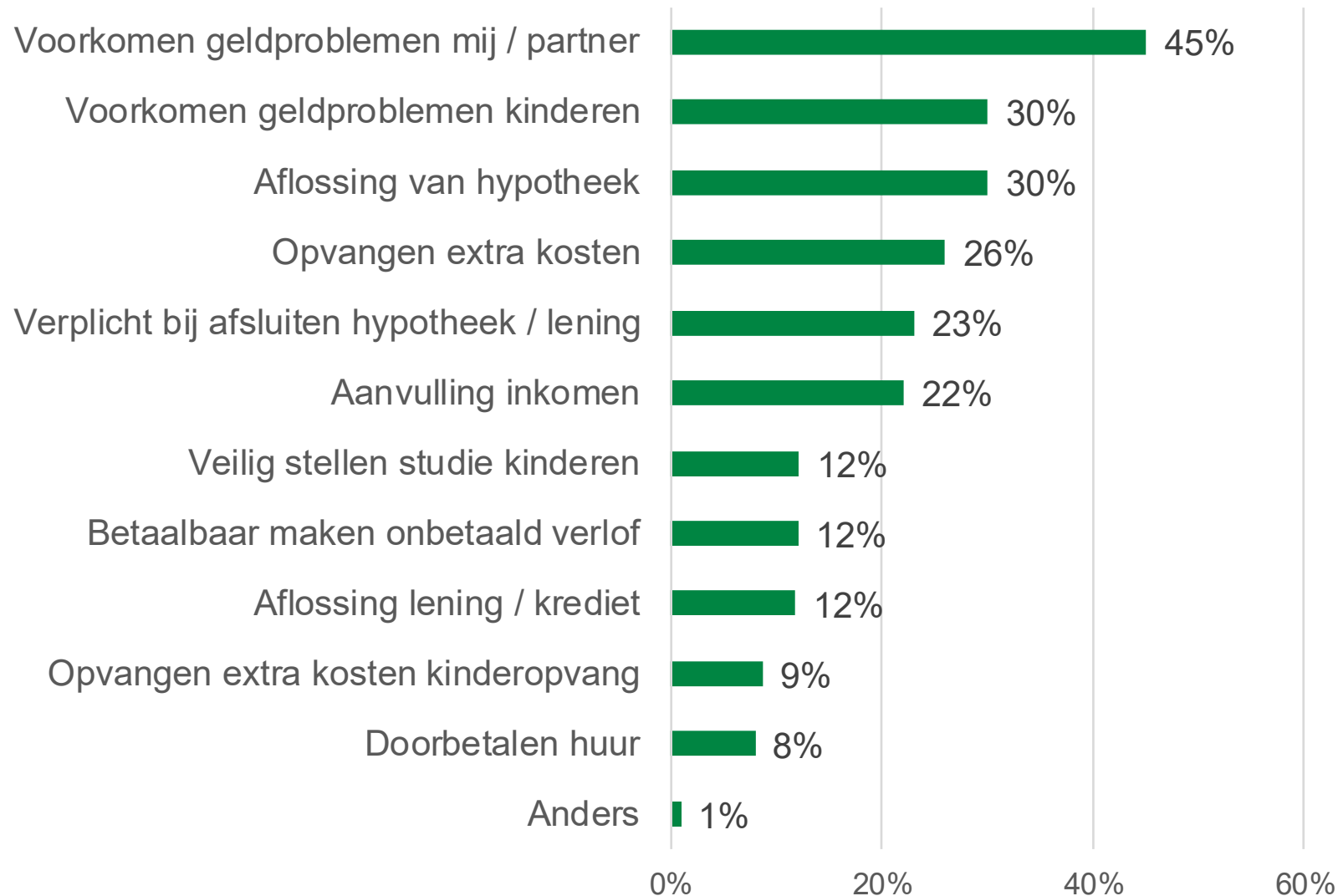

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan samenwonenden waarbij beide partners een ORV hebben en aan single ouders met een ORV

n=1.103

Slechts 8% heeft een ORV afgesloten om de huur te kunnen blijven betalen na een overlijden

Met welk doel heb je je ORV afgesloten?

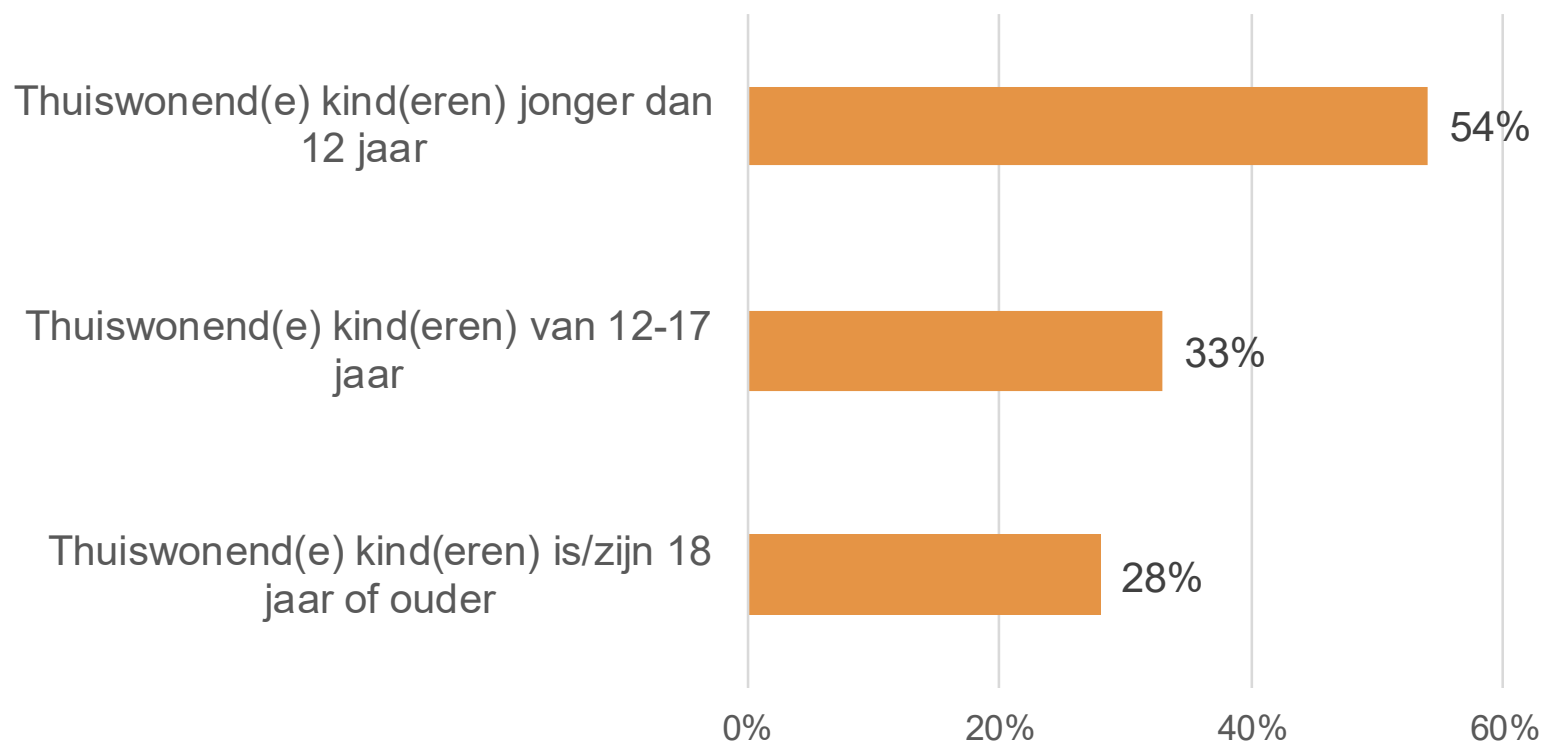

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan samenwonenden waarbij beide partners een ORV hebben en aan single ouders met een ORV

n=1.103

Ruim de helft van de thuiswonende kinderen is jonger dan 12 jaar

Je gaf aan dat je één of meer thuiswonende kinderen hebt.
Zijn daar minderjarige kinderen bij?

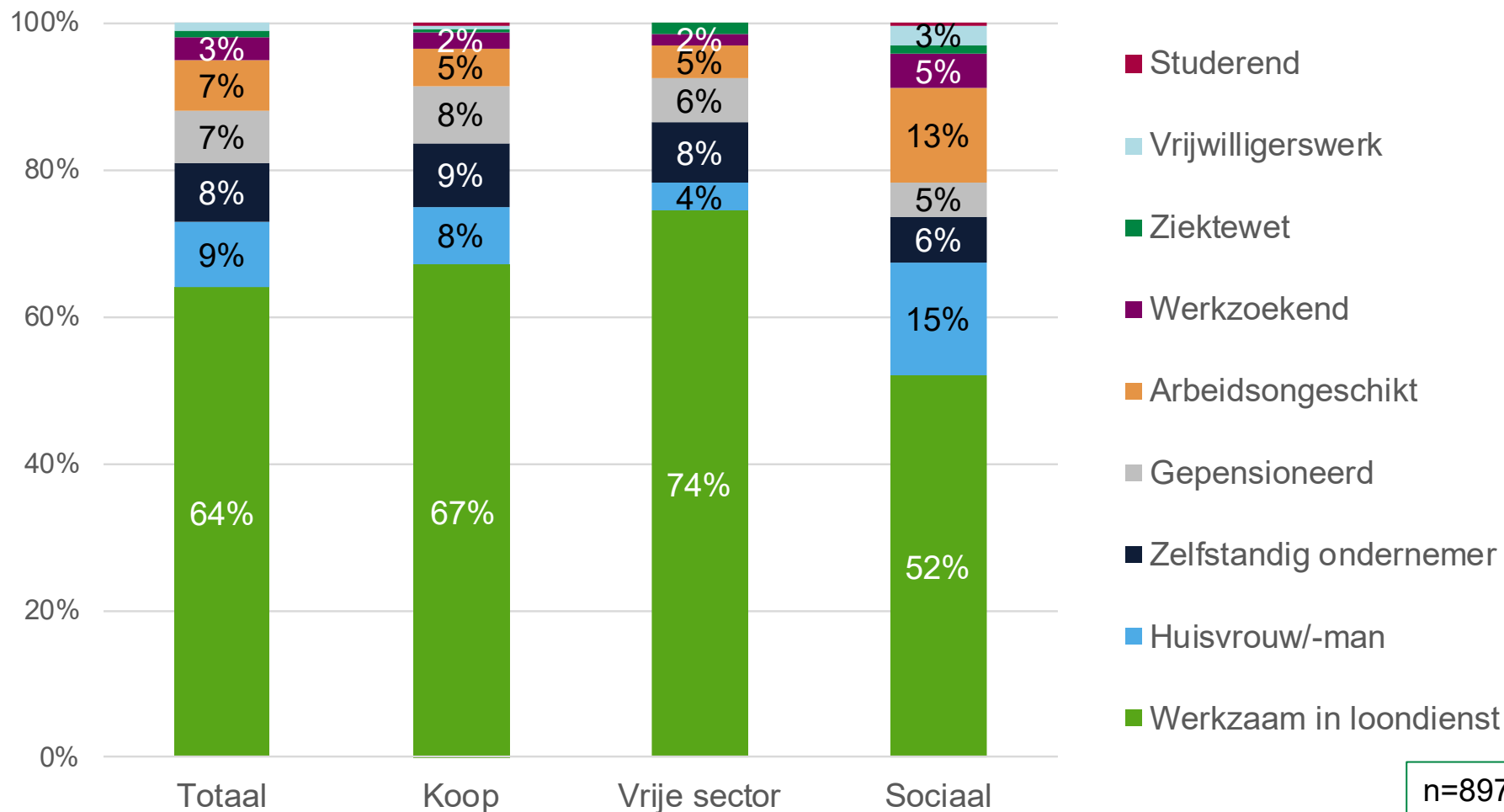

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen met thuiswonende kinderen en zonder (volledig) ORV

n=420

64% werkt in loondienst, dat aandeel is kleiner onder bewoners van sociale huurwoningen

Wat is je huidige werkstatus?

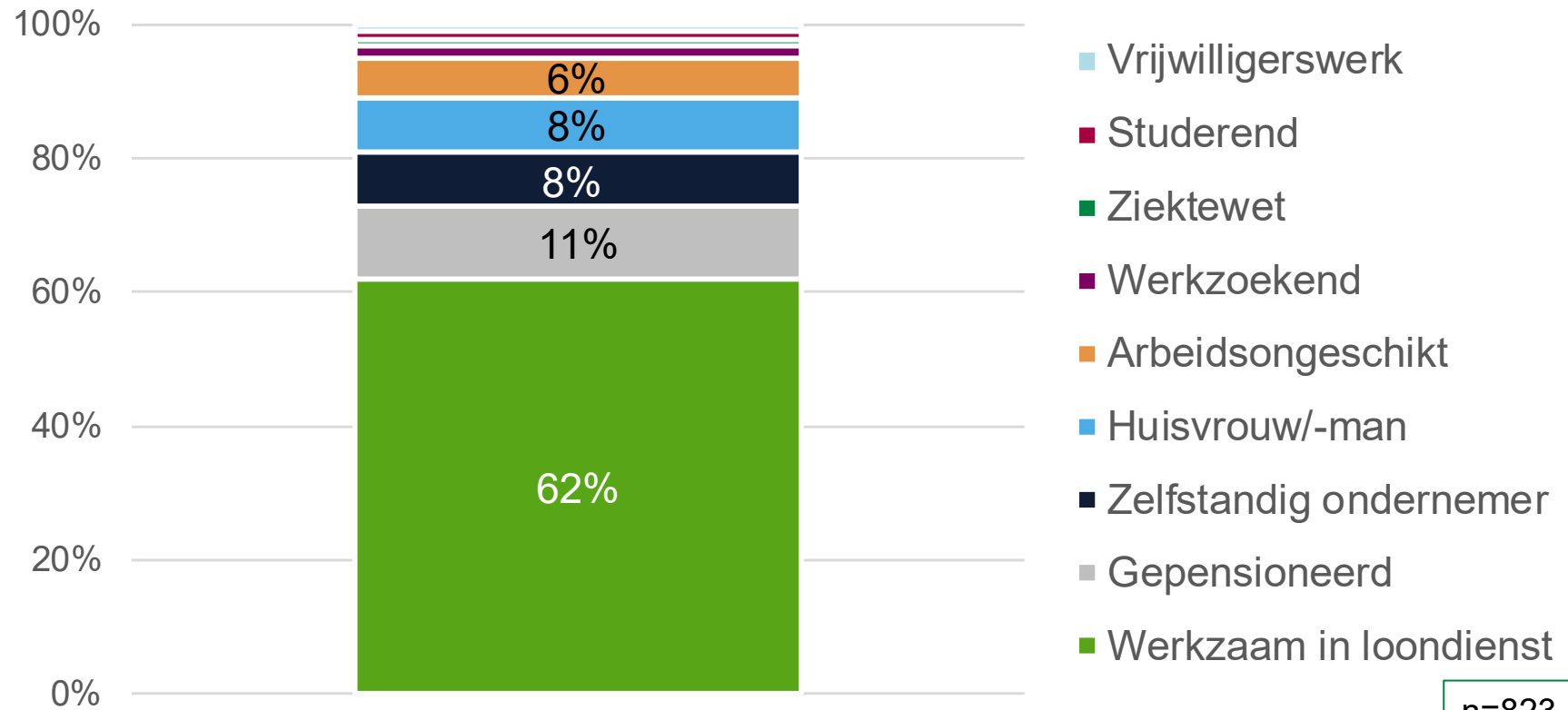

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen zonder (volledige) ORV

n=897

Als één van beide partners in loondienst werkt of zelfstandig is, is het huishouden ook zo gecodeerd

Wat is de huidige werkstatus van je partner?

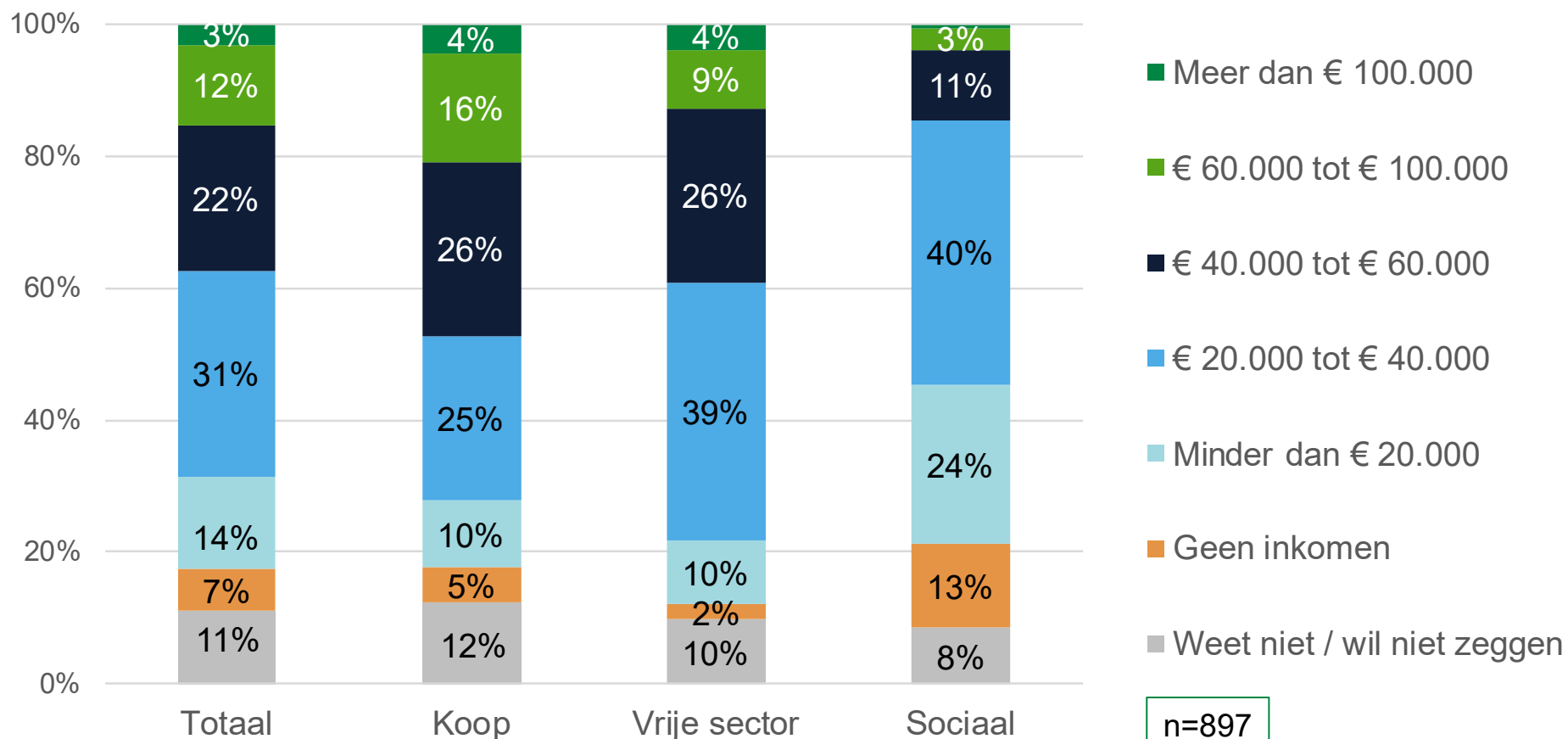

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen zonder (volledige) ORV die een partner hebben

n=823

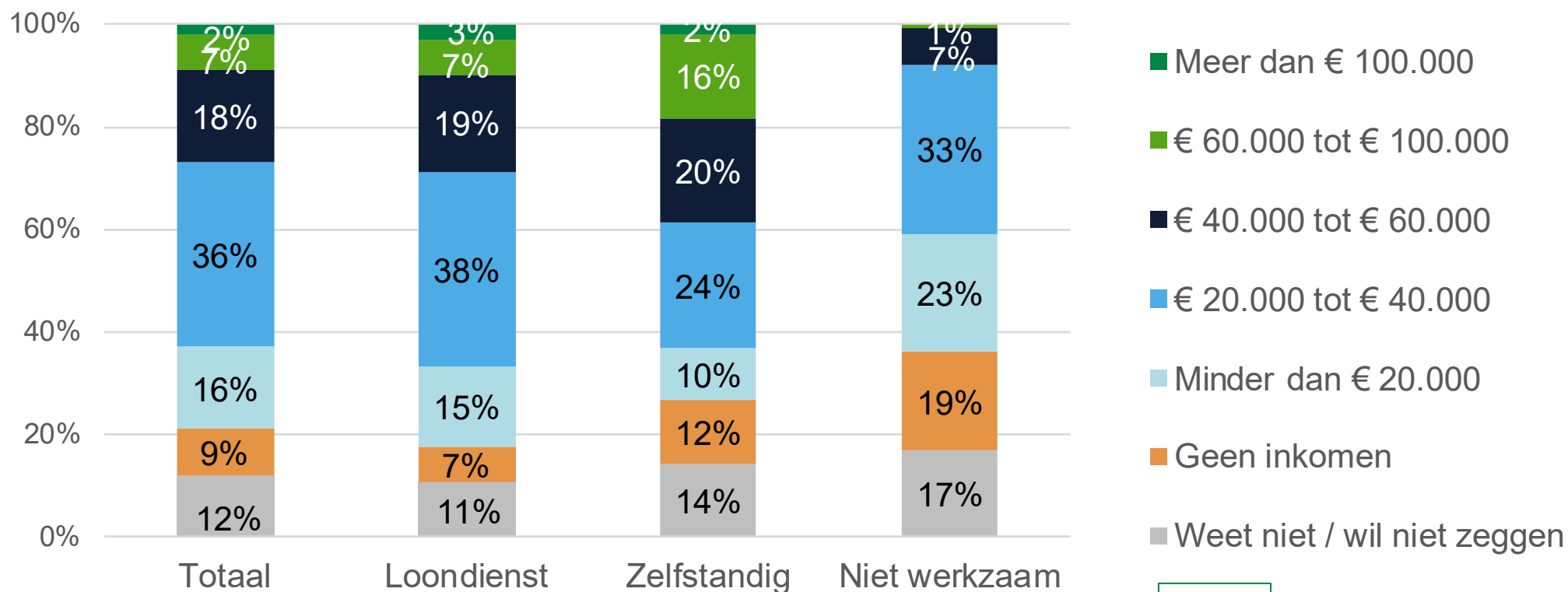
Bewoners van een koopwoning verdienen gemiddeld meer dan huurders in de vrije sector

Wat is jouw persoonlijke bruto jaarinkomen?

De helft van de niet werkzame mensen is met pensioen en zij hebben soms een vrij hoog inkomen

Wat is het bruto jaarinkomen van je partner?

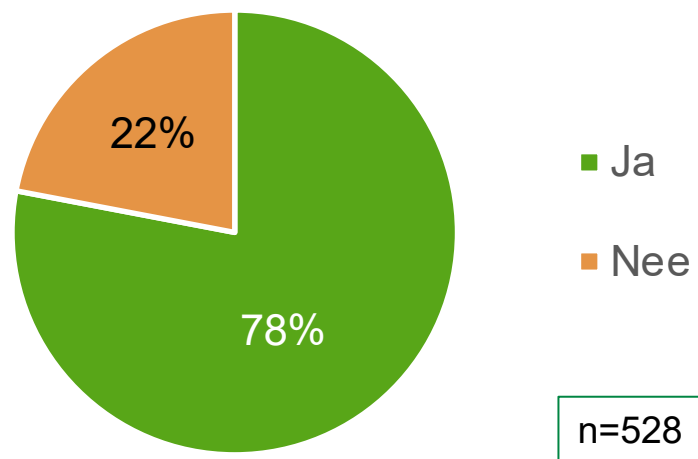

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen zonder (volledige) ORV met een partner

n=823

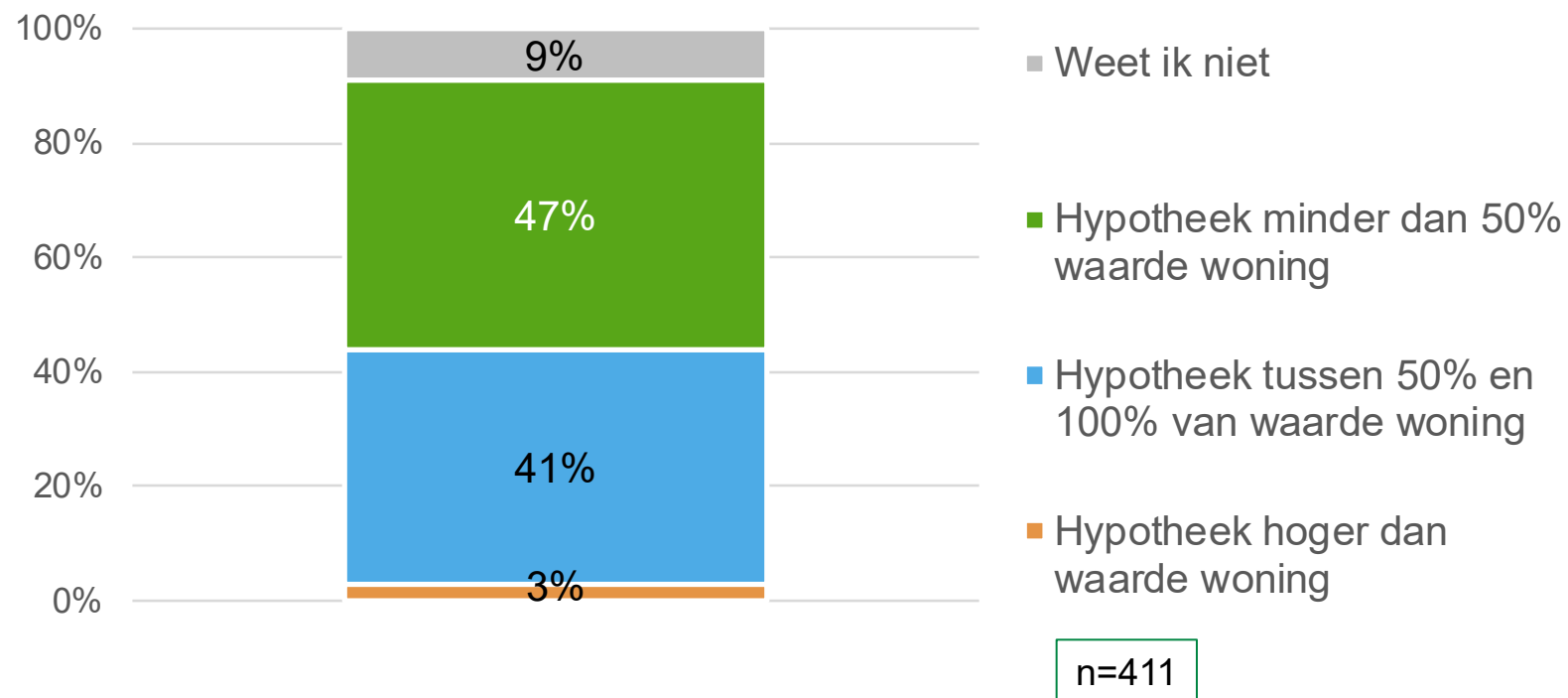
Van de mensen met een hypotheek staat bij 3% het huis onder water

Heb je op dit moment een hypotheek op je woning?

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen met een koophuis

Hoe hoog is je hypotheek?

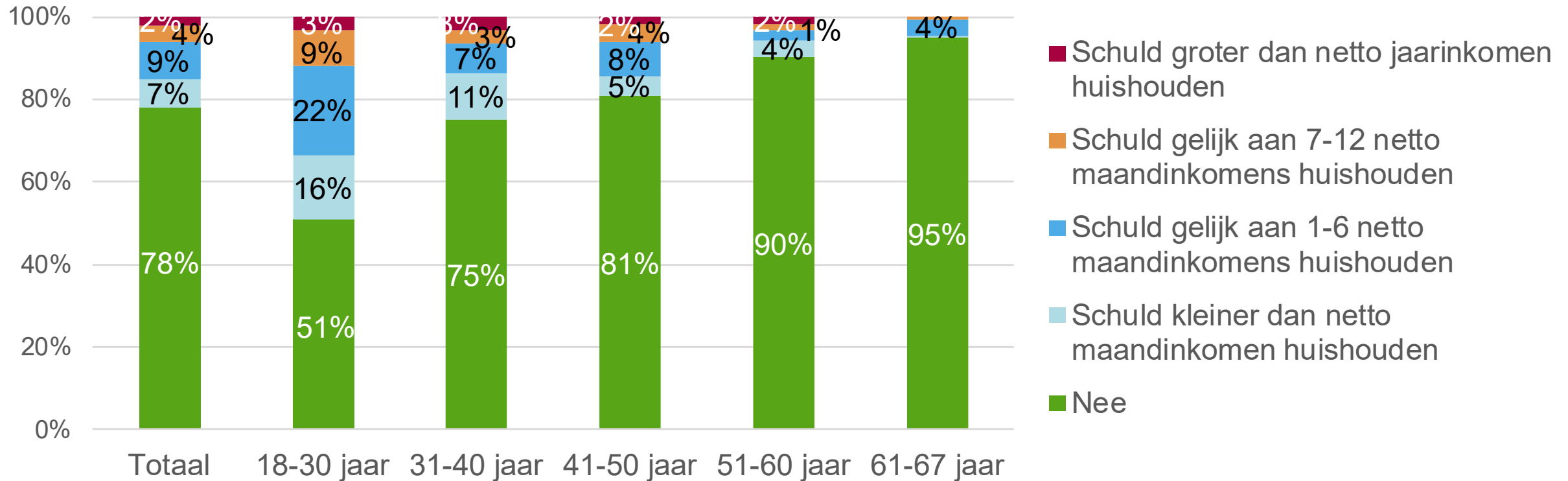

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen met een hypotheek

Hoe jonger, hoe groter de kans op forse schulden (vaak een studieschuld)

Hebben jij of je eventuele partner schulden, zoals een lening, studieschuld of creditcardschuld?

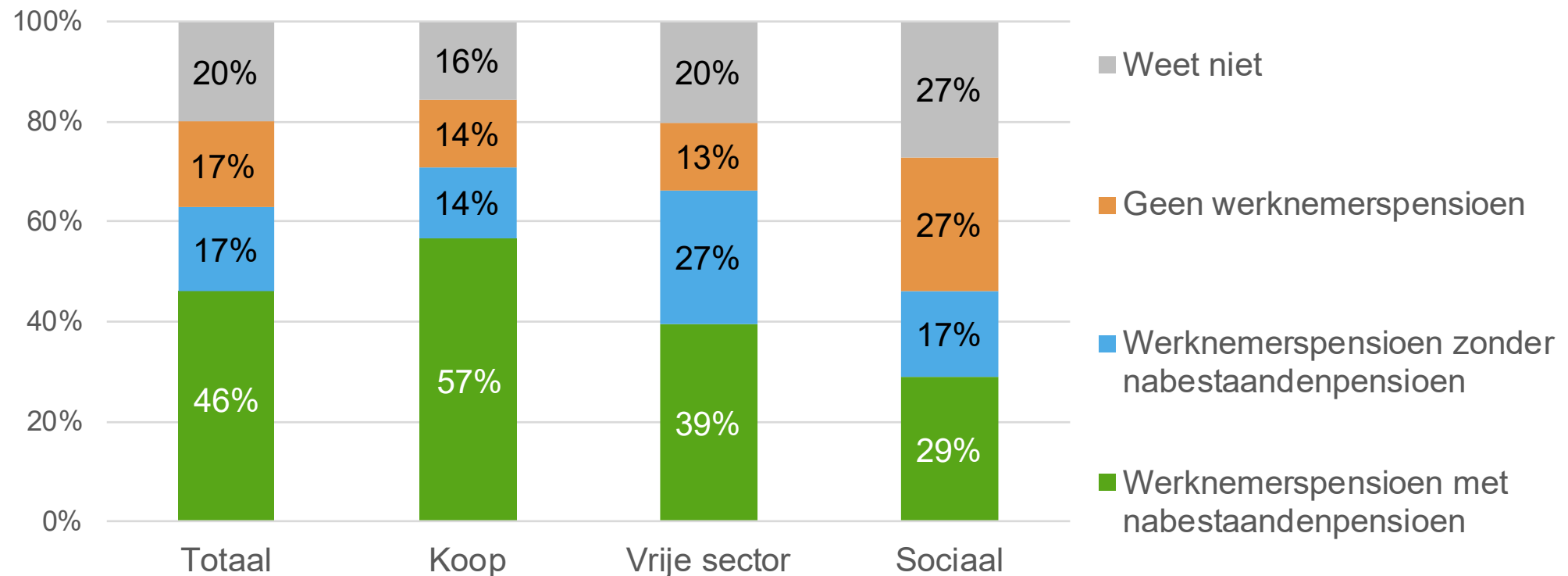

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen zonder (volledige) ORV

n=897

Mensen met een koopwoning hebben vaker een nabestaandenpensioen dan huurders

Heb je via een huidige of vroegere baan een pensioenregeling met een nabestaandenpensioen voor je gezin?

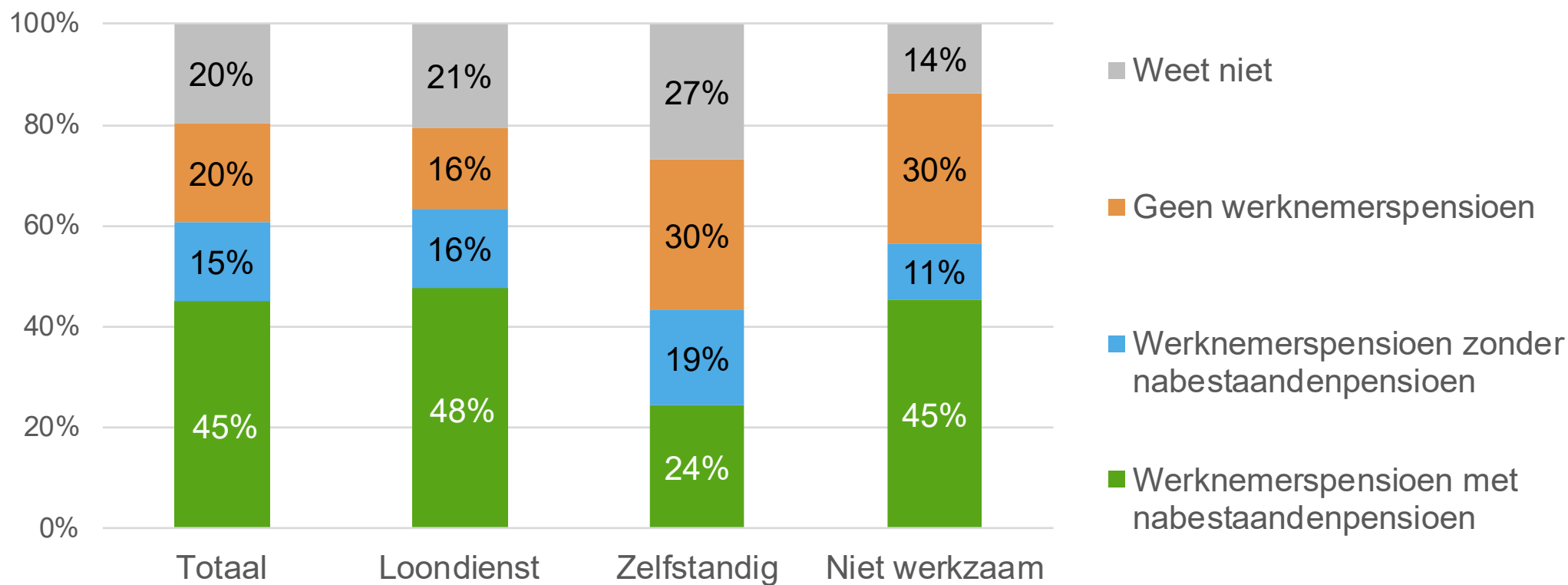

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen die geen eigen ORV hebben

n=746

Van de stellen waarvan één of beide partners zelfstandig werkt, heeft minder dan een kwart een nabestaandenpensioen

Heeft je partner een pensioenregeling waarin geregeld is dat jij een uitkering krijgt als hij/zij overlijdt voordat hij/zij met pensioen gaat?

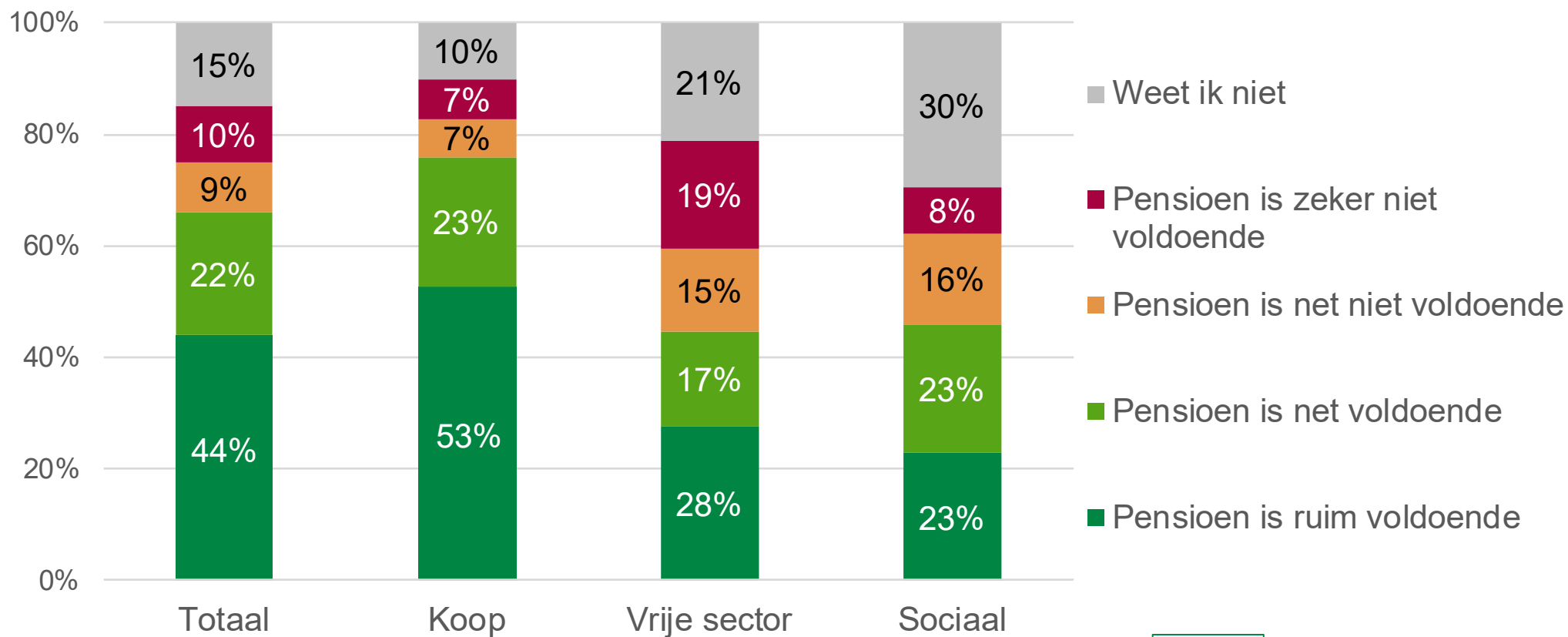

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen met een partner die geen ORV heeft

n=738

Van de vrije sector huurders geeft een derde aan dat hun nabestaandenpensioen onvoldoende is om de huur te betalen

Is dit nabestaandenpensioen voldoende om de woonlasten te kunnen blijven betalen als jouw inkomen weg zou vallen door overlijden?

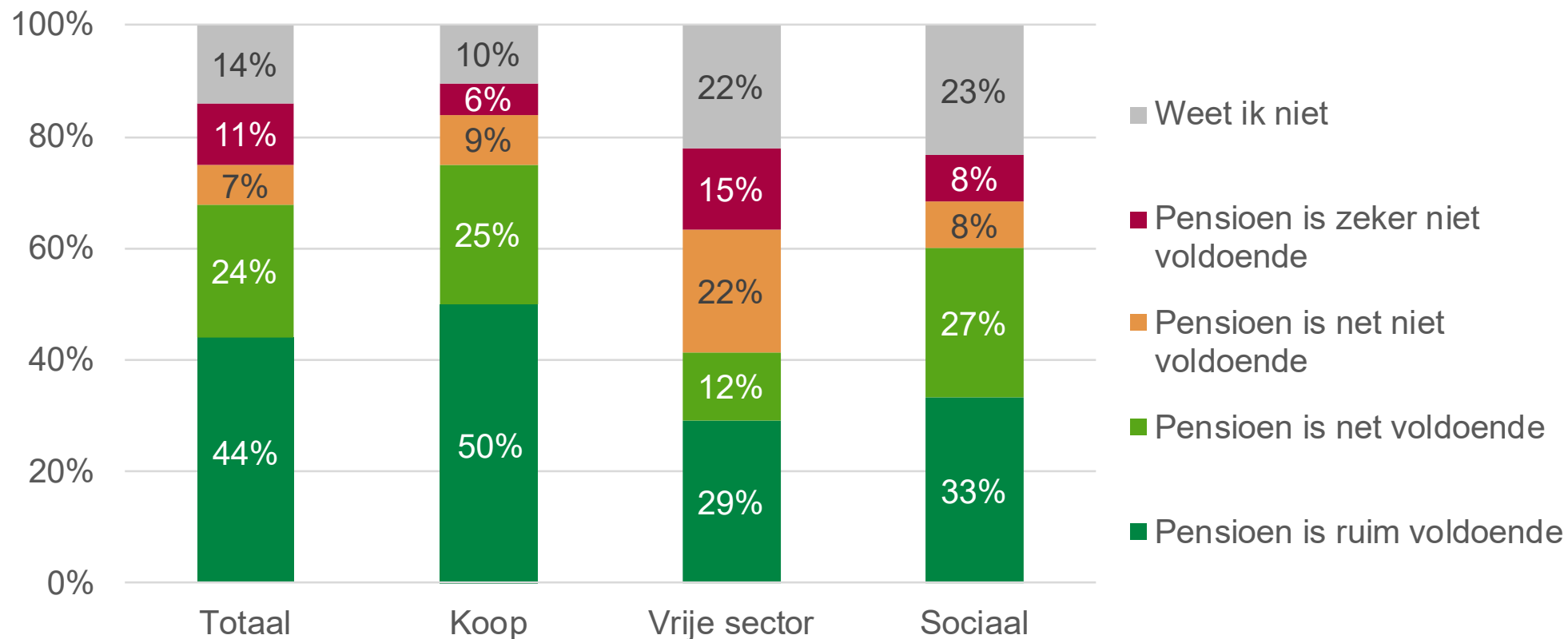

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen zonder eigen ORV maar met nabestaandenpensioen

n=345

Dit beeld wordt bevestigd bij mensen met een partner, huurders in de vrije sector lopen het meest risico

Is dit pensioen voldoende voor jou om de woonlasten te kunnen blijven betalen als het inkomen van je partner weg zou vallen?

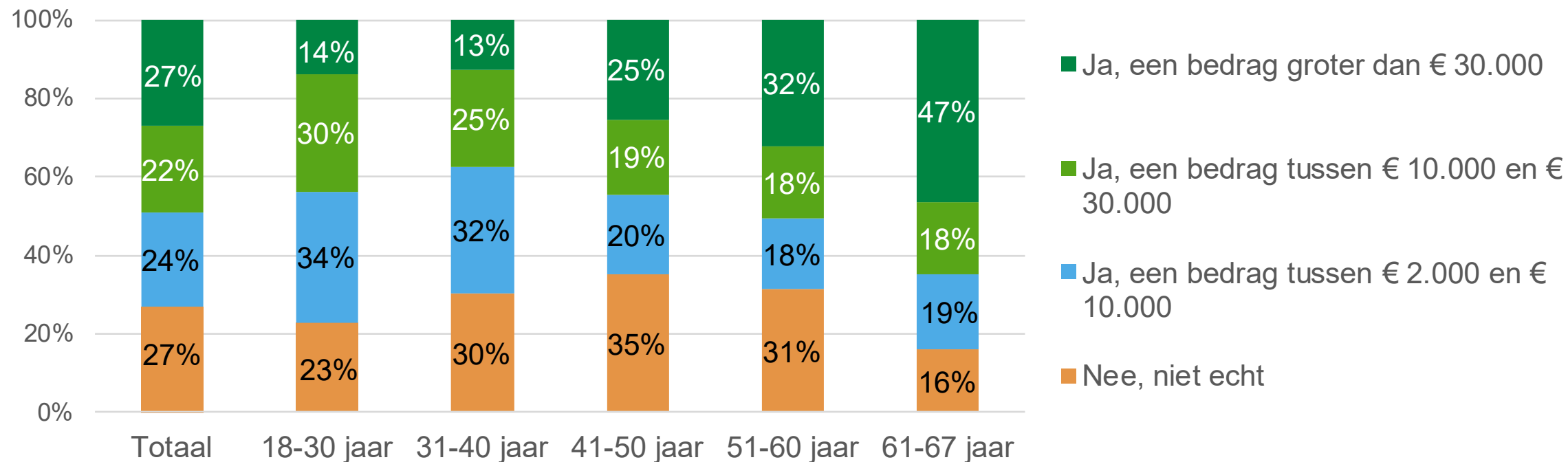

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen met een partner zonder ORV maar met nabestaandenpensioen

n=333

Bij gezinnen vanaf veertig jaar neemt de hoeveelheid eigen vermogen toe

Bezit je spaargeld, investeringen of eigen vermogen?

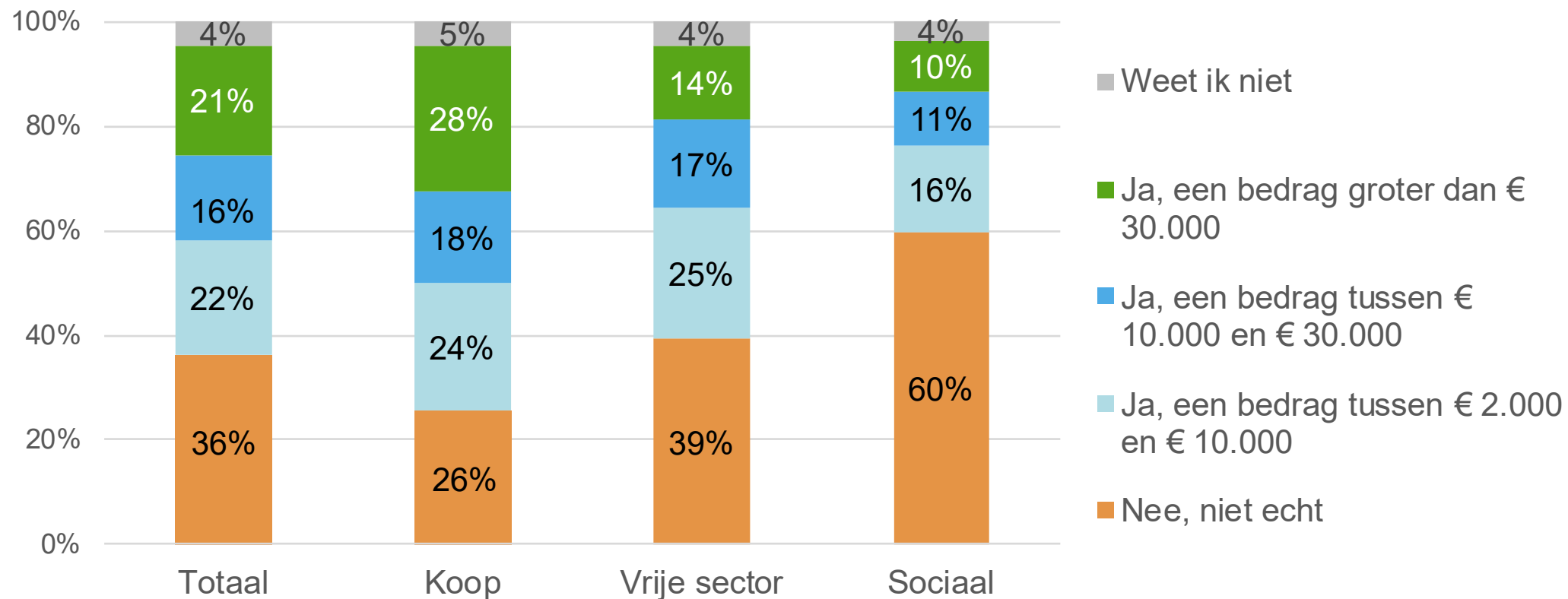

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen zonder (volledige) ORV

n=897

Bewoners van een koopwoning bezitten het meest frequent eigen vermogen

Bezit je partner spaargeld, investeringen of eigen vermogen?

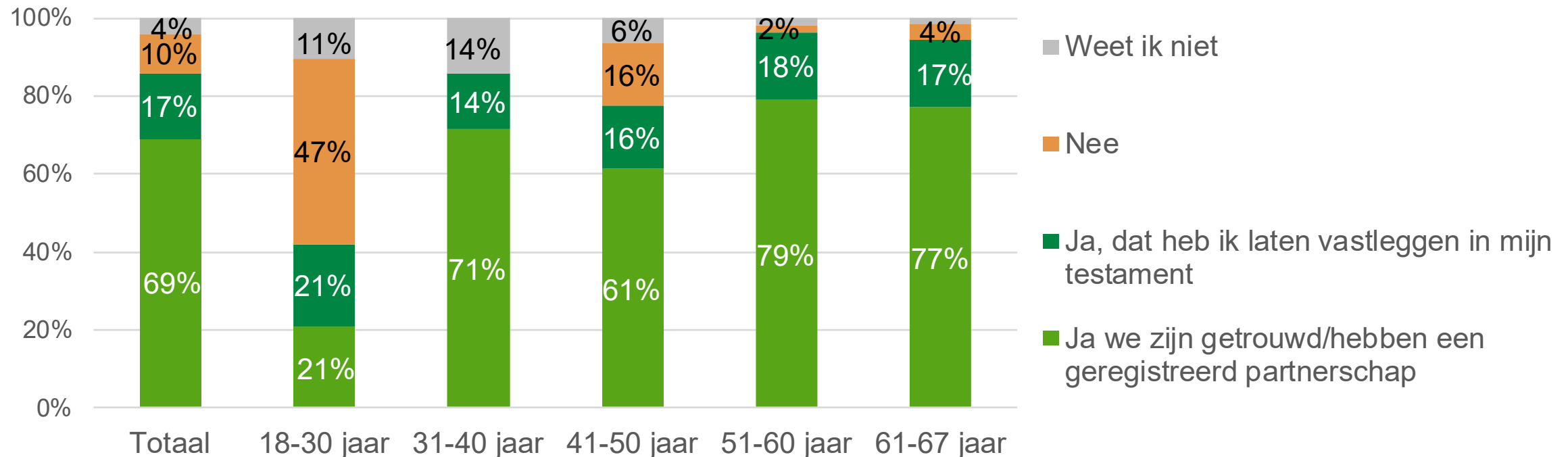

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen met een partner zonder ORV

n=738

Als jongeren al voldoende eigen vermogen bezitten, erft de partner dit geld in veel gevallen (nog) niet

Erft je partner dit spaargeld of eigen vermogen na je overlijden?

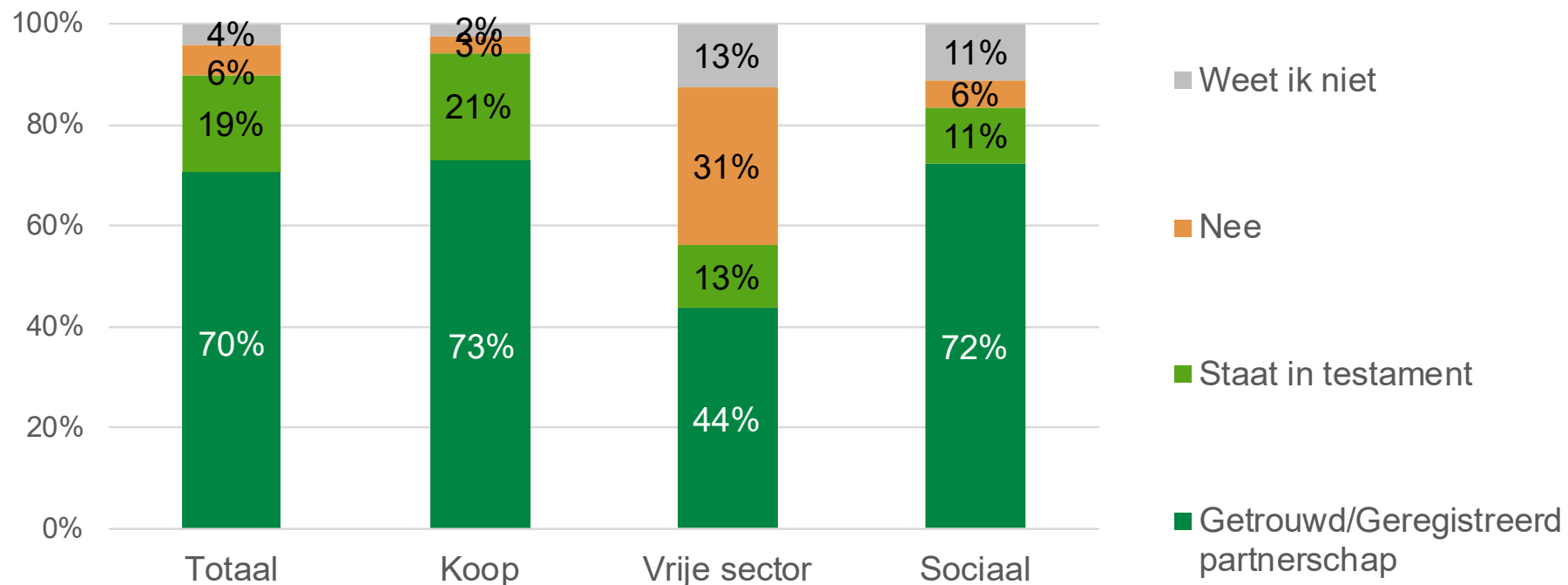

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen met € 30.000 of meer aan eigen vermogen en een partner

n=184

Vrije sector huurders erven relatief minder vaak, omdat de helft van deze groep jonger is dan 30 jaar

Erf jij dit spaargeld of eigen vermogen als je partner zou komen te overlijden?

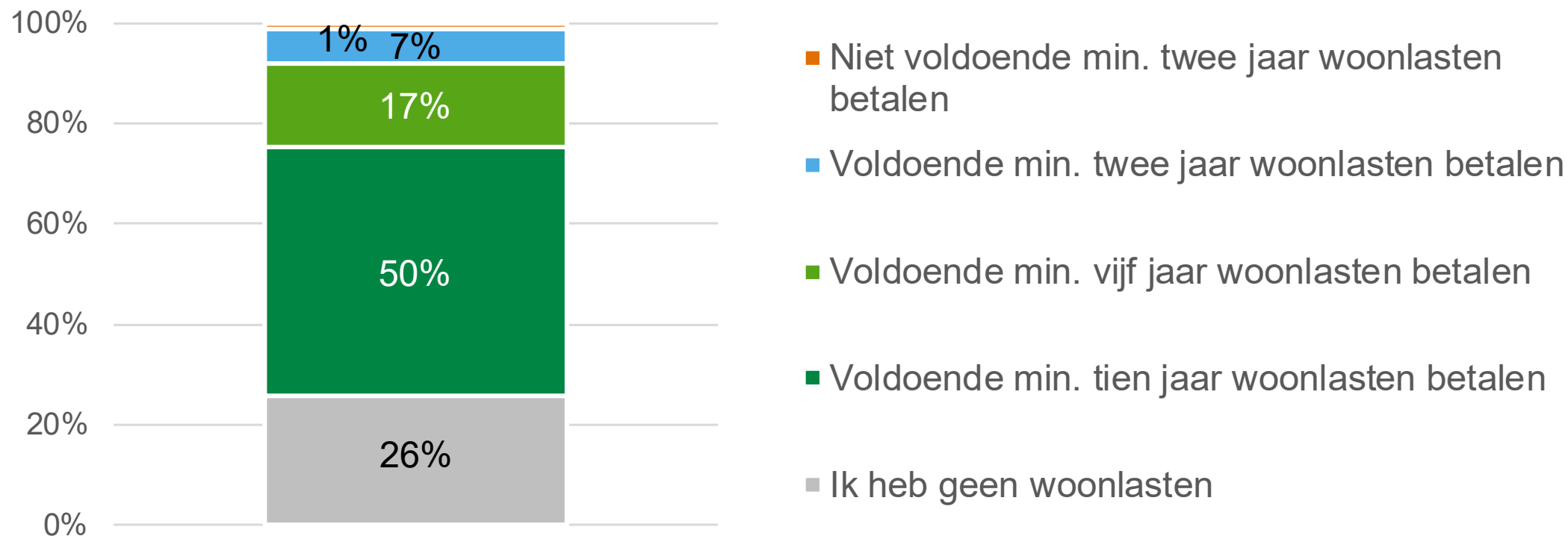

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen met een partner die meer dan € 30.000 aan eigen vermogen heeft

n=156

Bij een geërfd eigen vermogen is dit in de helft van de gevallen voldoende om minstens tien jaar de woonlasten te betalen

Is dit spaargeld voldoende om voor langere tijd de woonlasten te kunnen blijven betalen als jouw inkomen weg zou vallen?

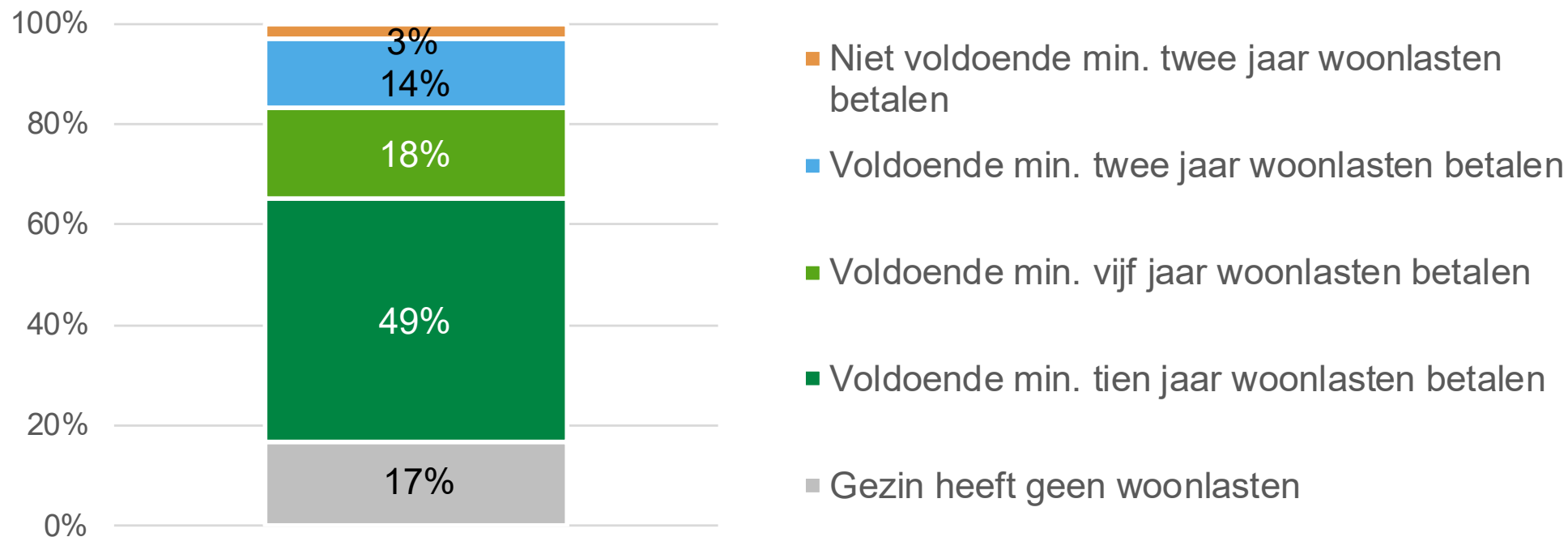

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen met een inkomen waarvan de partner meer dan € 30.000 zou erven

n=149

Dit geldt ook als de partner zou overlijden

Is (geërfd) vermogen bij elkaar genoeg om voor langere tijd je woonlasten te betalen als het inkomen van je partner weg zou vallen door overlijden?

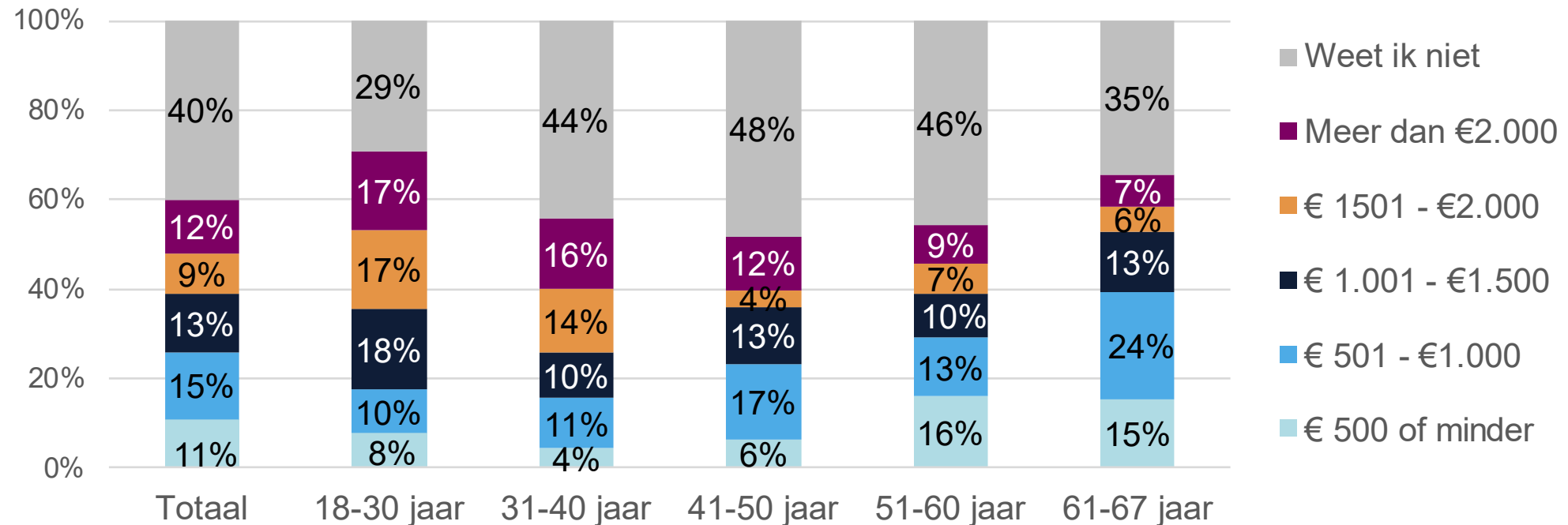

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen met een inkomen waarvan de partner meer dan € 30.000 zou erven

n=200

40% antwoordt 'weet niet', het is niet duidelijk of ze de vraag niet goed begrijpen of niet hun netto maandloon willen doorgeven

Hoeveel gaat je partner er maandelijks qua netto-inkomen op achteruit als jij komt te overlijden?

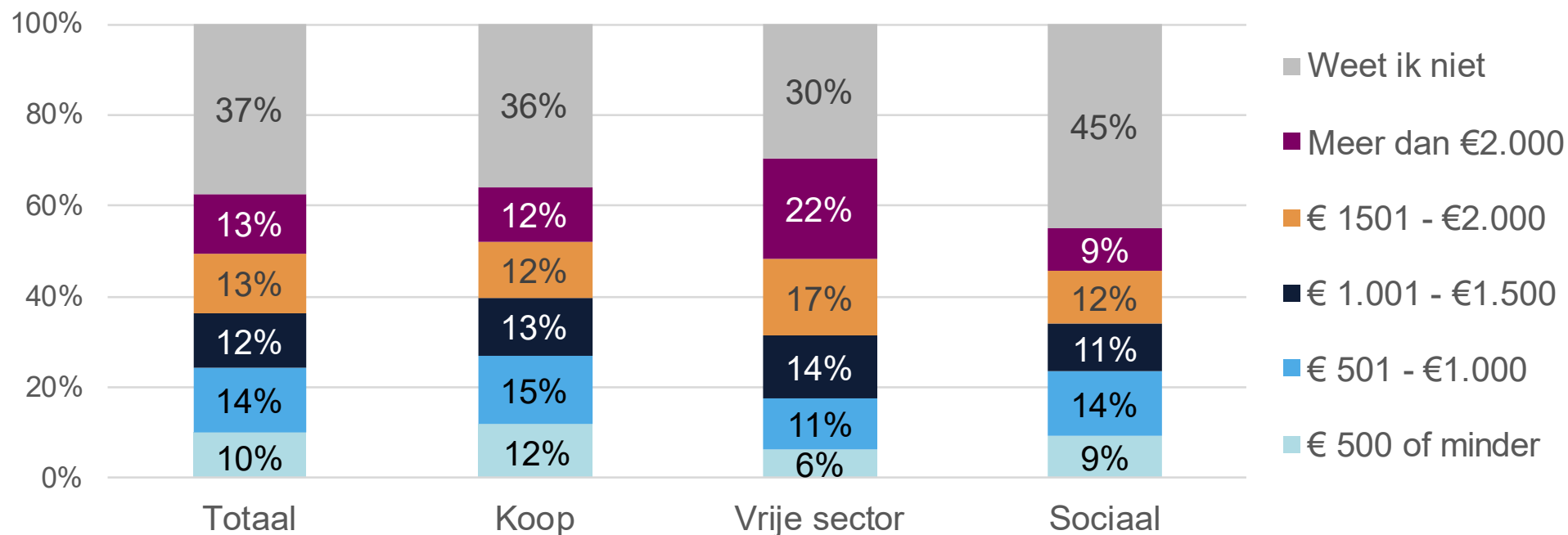

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen met een partner en een eigen inkomen, maar geen eigen ORV

n=614

Van de sociale huurders kan of wil 45% niet aangeven hoeveel ze er netto op achteruit gaan als hun partner zou overlijden

Hoeveel ga je er maandelijks qua netto-inkomen op achteruit als je partner komt te overlijden?

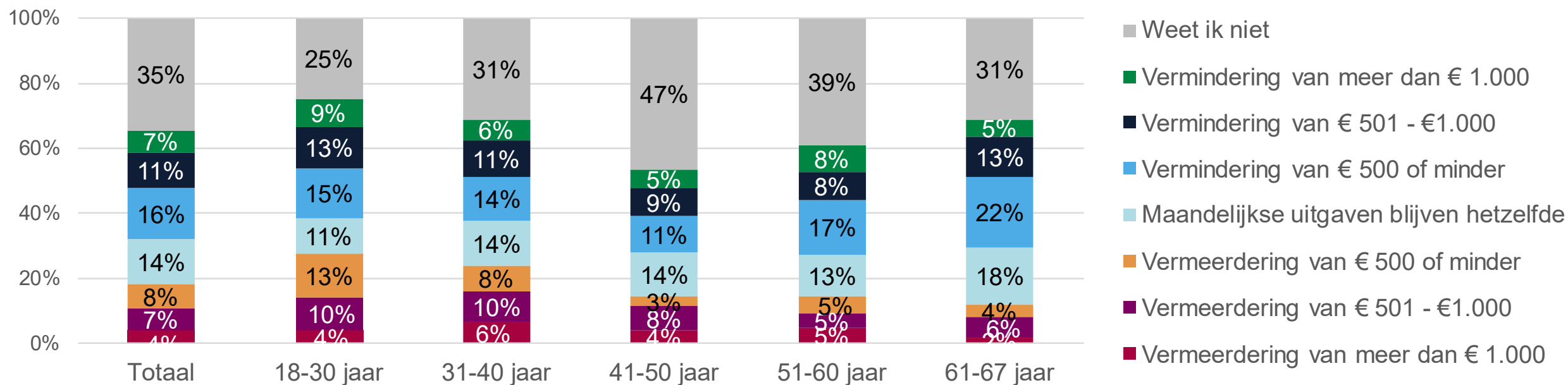

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen die een partner hebben met een inkomen maar geen ORV

n=670

Ook de vraag over het effect op hun uitgaven vinden veel mensen moeilijk om te beantwoorden, met name veertigers

Hoeveel verwacht je dat de maandelijkse uitgaven van je gezin verminderen of vermeerderen als jij komt te overlijden?

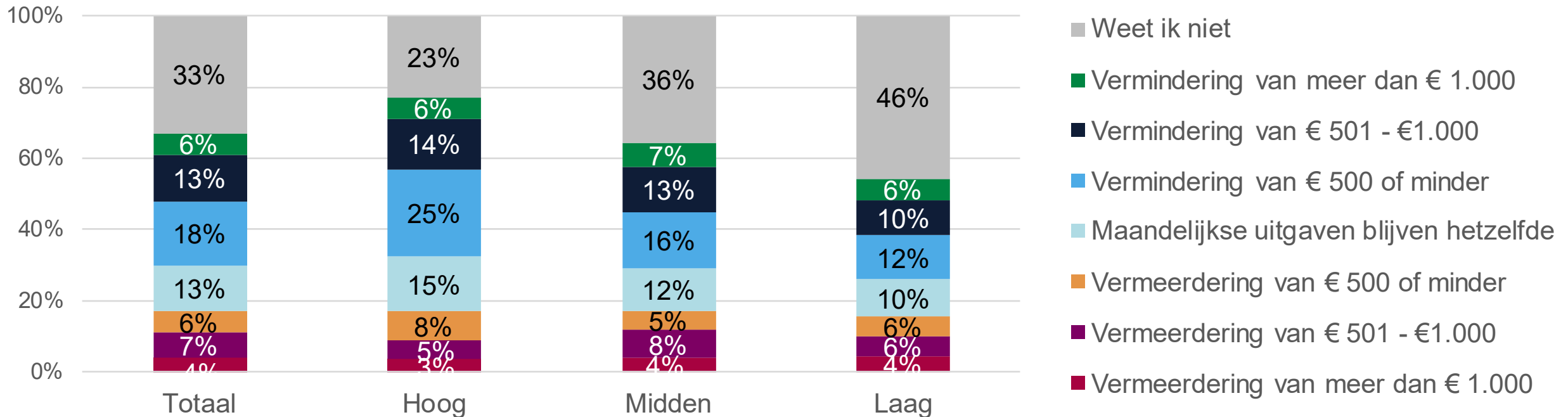

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen zonder (volledige) ORV

n=897

Laagopgeleiden geven vaker aan dan hoogopgeleiden dat ze de verandering van uitgaven van hun gezin niet kunnen voorspellen

Hoeveel verwacht je dat de maandelijkse uitgaven van je gezin verminderen of vermeerderen als je partner komt te overlijden?

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen die een partner hebben zonder ORV

n=738

35% denkt dat hun gezin na hun overlijden nog voldoende inkomen overhoudt om de woonlasten te kunnen betalen

Wat zijn de mogelijke gevolgen voor je gezin als jij komt te overlijden?

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen zonder (volledige) ORV

n=897

11% verwacht geldproblemen als hun partner overlijdt

Wat zijn de mogelijk gevolgen voor je gezin als je partner komt te overlijden?

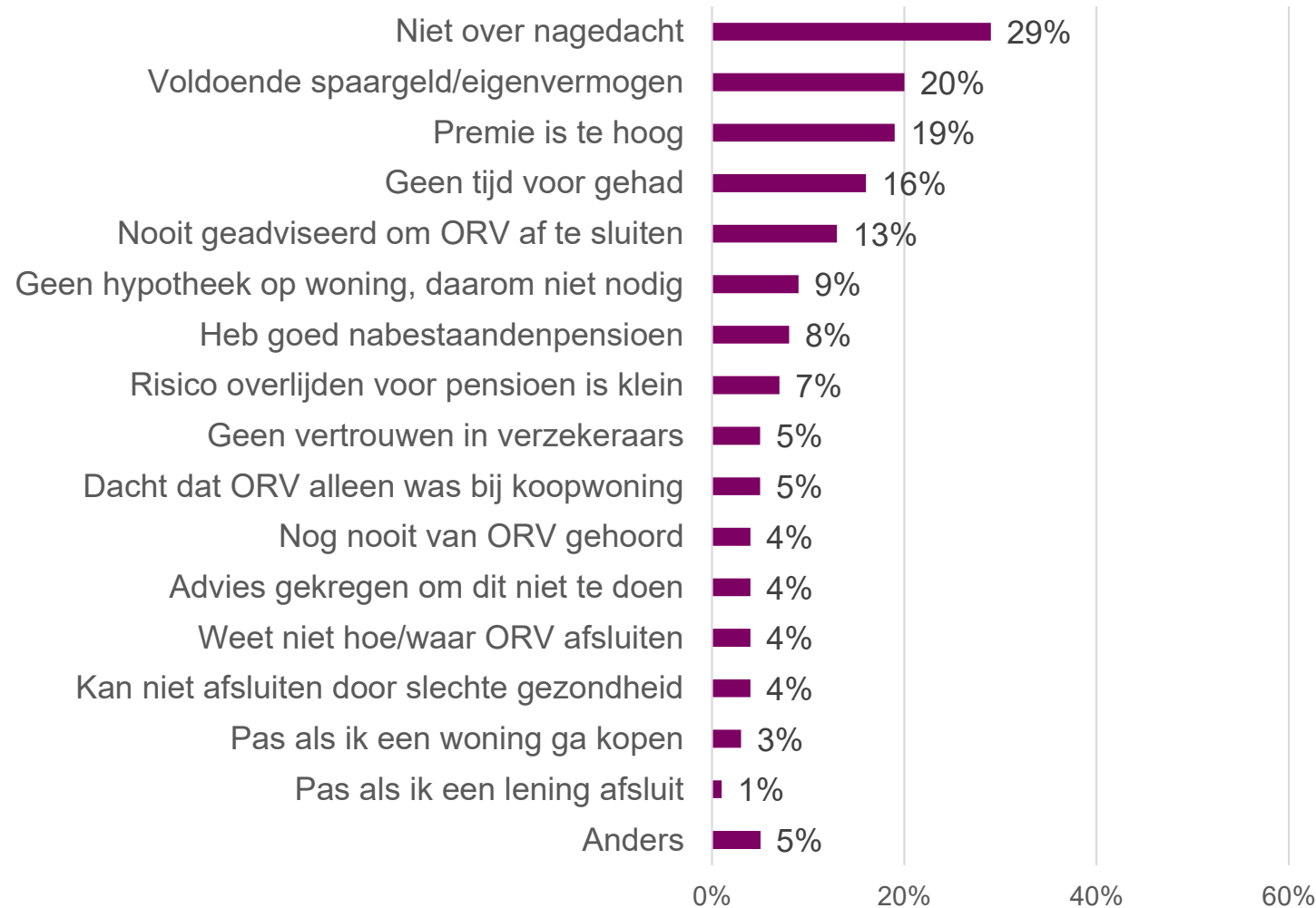

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen zonder (volledige) ORV met een partner

n=738

4% geeft aan dat ze geen ORV konden afsluiten vanwege een slechte gezondheid

Wat zijn voor jou de voornaamste reden(en) om geen overlijdensrisicoverzekering voor jezelf af te sluiten?

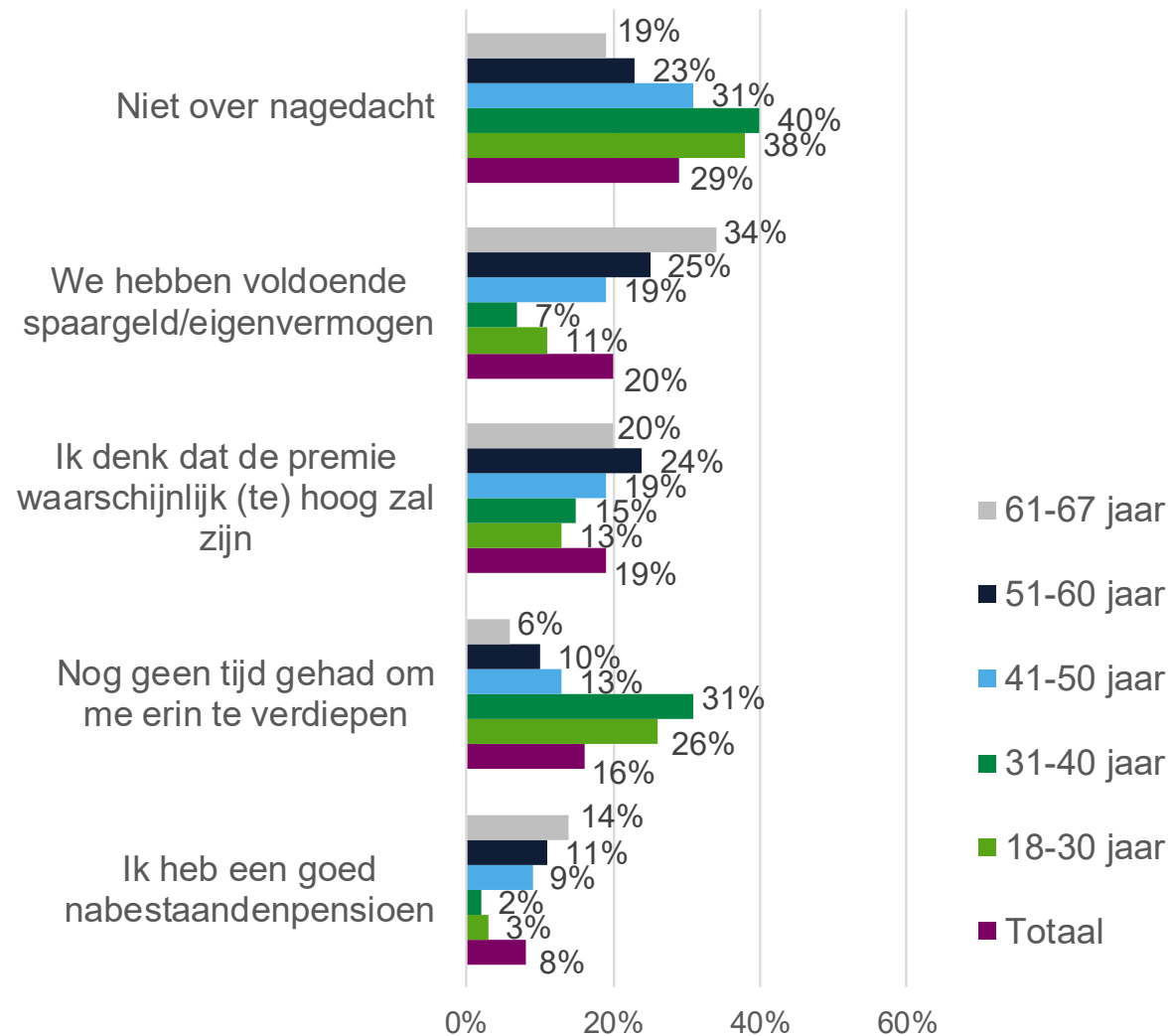

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen die geen eigen ORV hebben

n=746

Veel ouderen geven aan geen ORV nodig te hebben, jongeren hebben er vaak nog niet over nagedacht

Top 5: Wat zijn voor jou de voornaamste redenen om geen ORV voor jezelf af te sluiten?

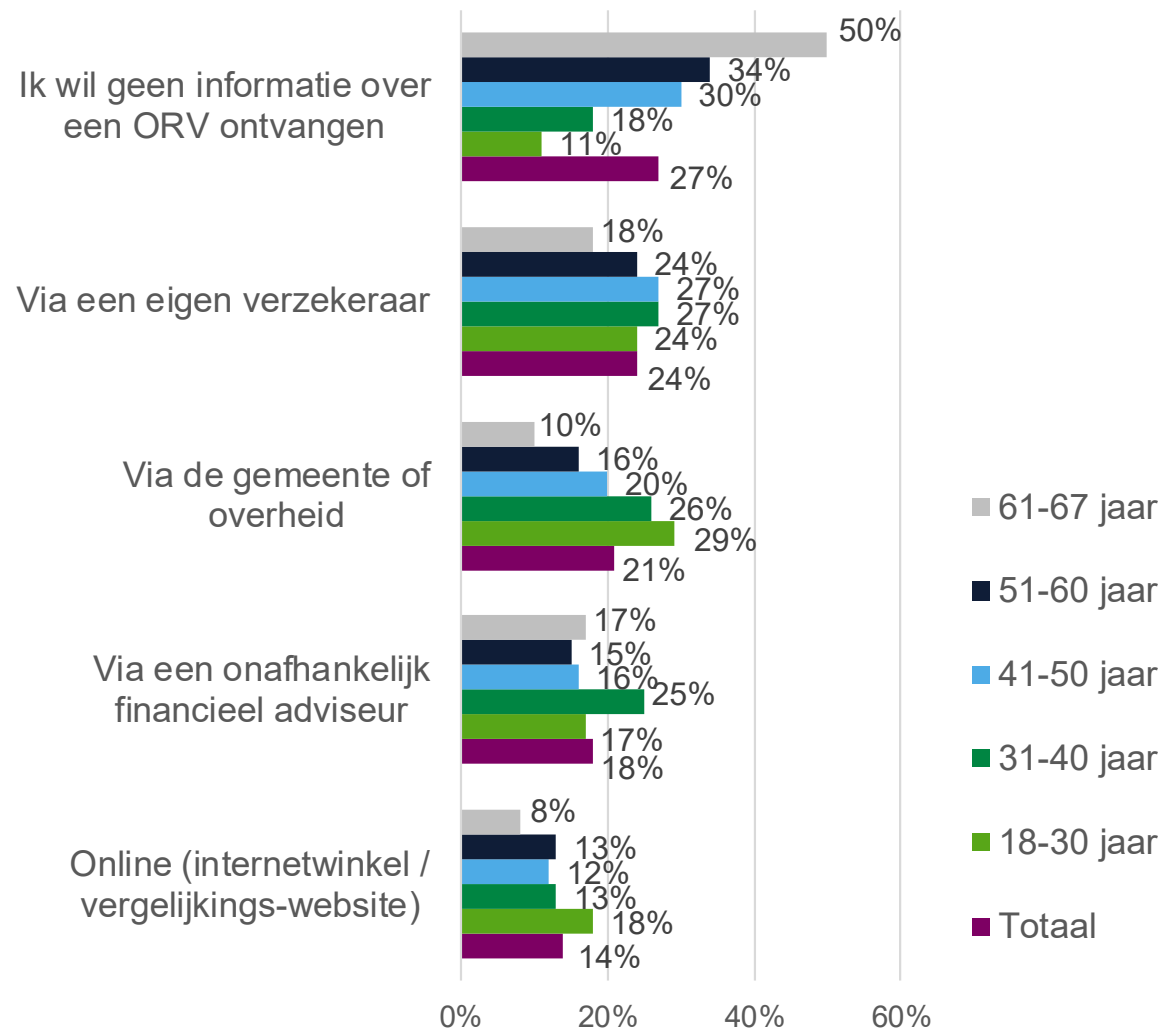

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen die geen eigen ORV hebben

n=746

89% van de gezinnen jonger dan 30 en 82% van jonger dan 40 hebben geen bezwaar tegen het ontvangen van info over ORV

Top 5: Hoe zou je het liefst informatie over een mogelijke ORV willen ontvangen?

Selectie: Deze vraag is alleen gesteld aan mensen die geen eigen ORV hebben

n=746

De premie van een ORV hangt samen met leeftijd en is het betaalbaarst voor de veertigste verjaardag

Om in aanmerking te komen voor een ORV krijgt iemand een medische keuring of moet een gezondheidsverklaring overleggen. Als er sprake is van verhoogd risico (bijv. roken, chronische aandoeningen), dan wordt de premie verder verhoogd – of de aanvraag wordt afgewezen

Rekenvoorbeeld: Bij een dekking van 350.000 euro en een looptijd van 30 jaar		
Leeftijd bij afsluiten	Maandpremie (€)	Totale kosten over 30 jaar (€)
20 jaar	16	5.760
30 jaar	24	8.640
40 jaar	46	16.560
50 jaar	110	39.600

Doel en methode

Het onderzoek is gebaseerd op een online survey onder 2.000 consumenten van 18-67 jaar oud, samenwonend met een partner en/of kinderen (december 2024) en verdeelt hen in drie risicogroepen: Geen risico, Laag risico en Hoog risico. Volgens de analyse is van alle respondenten 72% niet kwetsbaar, 11% enigszins kwetsbaar en 17% zeer kwetsbaar.

Elke respondent heeft punten ontvangen op basis van antwoorden over zaken als inkomen, schulden, pensioen, eigen vermogen en woonlasten. Factoren die punten opleveren zijn onder meer: aanwezigheid van een hypotheek, schulden, laag inkomen en instabiele inkomenssituaties (zoals bij ZZP'ers). De niet kwetsbare groep heeft een ORV, geen woonlasten en/of voldoende eigen vermogen om de woonlasten minimaal 10 jaar te blijven betalen. De enigszins kwetsbare groep heeft deze beschermende factoren niet en een paar risicofactoren, de zeer kwetsbare groep heeft ook geen beschermende factoren en veel risicofactoren.

- Doel onderzoek: bepalen deel van gezinnen dat risico loopt op financiële problemen bij voortijdig overlijden van de respondent of zijn/haar partner
- Methode: online survey, steekproef van 2.000 respondenten
- Steekproef: samenwonend met partner en/of kinderen, NL representatief verdeeld over geslacht, leeftijd en opleiding, afkomstig van panelbureau
- Veldwerkperiode: 4 t/m 31 december 2024

Toelichting Risico-analyse

Respondenten zijn op basis van hun antwoorden ingedeeld in drie verschillende groepen:

Geen Risico (nul of negatieve punten)

Deze respondenten voldoen aan één van de volgende beschermende kenmerken:

- In bezit van volledige ORV
- Geen woonlasten
- In bezit van eigen vermogen dat voldoende is om minimaal 10 jaar de eigen woonlasten te betalen

Beperkt Risico (tot drie punten)

Deze mensen voldoen aan geen van de beschermende kenmerken en hebben één of twee risicokenmerken zoals een hypotheek die nog lang niet af is betaald, schulden of een laag inkomen

Hoog Risico (drie tot 12 punten)

Deze mensen voldoen aan geen van de beschermende kenmerken en hebben meerdere risicokenmerken zoals een hypotheek die nog lang niet af is betaald, schulden of een laag inkomen

De volgende slides tonen de voorlopige uitkomsten, deze slides zijn vertrouwelijk en niet bedoeld voor verspreiding aan derden.

In deze fictieve voorbeelden is te zien hoe het risico per deelnemende persoon is berekend d.m.v. de puntentelling

Voorbeeld 1

Vrouw, 30 jaar, geen partner, wel kinderen

Huurder vrije sector: 1 punt

Geen ORV: vermenigvuldig punten met 1

Kind van basisschoolleeftijd: 2 punten

Werkzaam in loondienst: 0 punten

Bruto jaarinkomen 20.000-40.000: 1 punt (want geen partner)

Wel nabestaanden pensioen, maar zeker niet voldoende om woonlasten te blijven betalen: 2 punten

Geen spaargeld: 2 punten

Totaal 8 punten x 1 = **hoog risico**

Voorbeeld 2

Man, 40 jaar, samenwonend, geen kinderen

Beide hebben ORV: vermenigvuldig punten met 0

Huurder sociaal: 0 punten

Zelfstandig ondernemer (en partner huisvrouw): 1 punt

Bruto jaarinkomen 40.000-60.000: 0 punten

Geen nabestaandenpensioen: 1 punt

Spaargeld 2.000-10.000: 1 punt

Kleine schuld: 1 punt

Totaal 4 punten x 0 = **geen risico**

In deze fictieve voorbeelden is te zien hoe het risico per deelnemende persoon is berekend d.m.v. de puntentelling

Voorbeeld 3

Man, 50 jaar, samenwonend en thuiswonende kinderen

Eigenaar koopwoning met hypotheek: 2 punten

Alleen partner heeft ORV: vermenigvuldig punten met 0,5

Kinderen op middelbare school: 1 punt

Werkzaam in loondienst en partner in ziektewet : 0 punten

Bruto jaarinkomen 40.000-60.000: 0 punten

Nabestaanden pensioen is net niet voldoende om woonlasten te blijven betalen: 1 punt

Spaargeld 10.000-30.000: 0 punten

Totaal 4 punten x 0,5 = **beperkt risico**

Voorbeeld 4

Vrouw, 60 jaar, samenwonend, geen thuiswonende kinderen

Eigenaar koopwoning zonder hypotheek: 0 punten

Geen van beide ORV: vermenigvuldig punten met 1

Vrijwilligerswerk en partner in loondienst: 0 punten

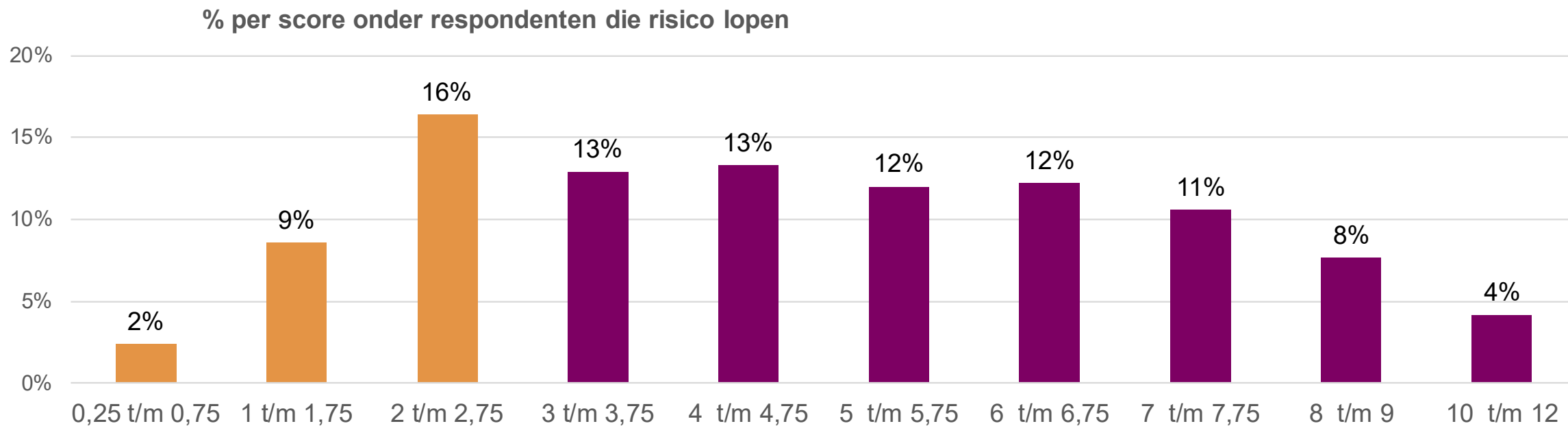
Bruto jaarinkomen 60.000-80.000: 0 punten

Erft spaargeld van meer dan 30.000 : aftrek 2 punten

Geen woonlasten: aftrek 999 punten

Totaal -1001 punten x 1 = **geen risico**

Verdeling van puntentelling over alle deelnemers die niet in de categorie 'geen risico' vallen

Onderzoek door Data Analytics Centre

Colofon

© Uitgave van het Verbond van Verzekeraars
Data Analytics Centre

Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

Iedere openbaarmaking en verveelvoudiging is toegestaan, mits met bronvermelding.

Bordewijklaan 2, 2591 XR DEN HAAG

Postbus 93450, 2509 AL DEN HAAG

Telefoon: 070 – 3338500

E-mail: info@verzekeraars.nl

Internet: www.verzekeraars.nl

